

ÁDÁM JENŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

A Pedagógiai Program a 2021. szeptember 1-jei jogszabályi állapot alapján készült.

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
Az iskola küldetésnyilatkozata	6
Az iskola jövőképe	6
1. NEVELÉSI PROGRAM.....	7
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	7
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai.....	11
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	18
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	30
1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	30
1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	31
1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	32
1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás	33
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	33
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	35
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	37
1.9. A felvétel és az átvétel szabályai.....	39
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	40
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	42
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	43
2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai.....	45
2.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	46
2.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	46
2.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	46

2.6.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	48
2.7.	A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	49
2.7.1.	Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	50
2.7.2.	Az írásbeli beszámoltatás formái.....	51
2.7.3.	Oktatási eredményvizsgálatok	51
2.7.4.	A tanulók teljesítményének értékelése	52
2.7.5.	Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	52
2.7.6.	A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	52
2.8.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	53
2.9.	A tanulók továbbhaladása	56
2.9.1.	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	56
2.10.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	57
2.11.	A Komplex Alapprogram Konceptió bevezetése... ..	57
2.12.	Részvétel a Lázár Ervin Programban... ..	65
I.	sz. melléklet: Az osztályozó vizsga követelményei, a továbbhaladás feltételei évfolyamonként, tantárgyanként.	66
3.	AZ ÁDÁM JENŐ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	122
4.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	145
4.1.	A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	145
4.2.	A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása.....	146

BEVEZETÉS

Az iskola működtetője és fenntartója a Szegedi Tankerületi Központ. A fenntartó által kiadott alapító okirat szerint alapfeladat a beiskolázási körzetbe tartozó tanköteles korú gyerekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében az intézményben nyolc évfolyamos általános iskola működik. A fenntartó által meghatározott elvárásoknak messzemenően meg kell, hogy feleljünk.

Az általános iskolai tanulók létszáma a 2019/2020-as tanévben 248 fő. 12 osztályban, 6 napközi otthonos csoportban biztosítjuk a tankötelezettség teljesítését. 1997. szeptember 1-től az alapfokú művészetoktatást jelenleg 144 tanulónak biztosítjuk, zenei, táncművészet, képző- és iparművészet művészeti ágakban. A művészetoktatás megjelenésével, még többet szeretnénk adni tanulóinknak személyiségük formálásában. A szépség felismerése és igénye rohanó világunkban csak az általános iskolai képzés területén adhatja meg az alapokat. Érzelmi életük fejlesztése is igen komoly feladat, amely így még hatékonyabbá válhat.

A beiskolázási körzetben élő családok szociális anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér. A lakosság 60 %-a mezőgazdasági tevékenységet folytat saját gazdaságában. A művelt földterületek nagysága 0,5 ha - 25 ha között mozog. Ehhez hozzá tartozik, hogy igen sokan belterjes formában művelik kisebb földterületüket. A lakosság 20 %-a ipari tevékenységet folytat. A munkalehetőség részben helyben, részben a közeli nagyvárosban Szegeden adódik. Sajnos elég nagy számban jelen vannak a munkanélküliek is.

Ez a sokszínű szülői háttér, amely egymástól nagymértékben eltér, maga után vonja, hogy a nevelő és oktató munka is ehhez a helyzethez igazodik. A tanórán és a tanórán kívül a pedagógusok megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását; ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetségek, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A korszerű iskolában a tanítás-tanulás a humán tényezők és a tárgyi környezet egységében szerveződik. Azt a tárgyi környezetet, amely a tanítást szolgáltatás szerűen segíti, az iskola infrastruktúrája. A pedagógus tervező, irányító, szabályozó és értékelő szerepe akkor tud kibontakozni, ha munkájához megfelelő tárgyi környezettel is rendelkezik.

Az általános iskolai oktatás és a művészeti oktatás egy épületben zajlik. Tornaterem is rendelkezésünkre áll a mindennapos testmozgás biztosításához. Tantermeink berendezése otthonos, ezzel is elősegítve a hatékonyabb tanítást, tanulást. A taneszközök az iskola tárgyi környezetének fontos és nélkülözhetetlen részei, mert alkalmazásuk szívesebb és eredményesebb tanulást tesz lehetővé. Hét tanteremben interaktív táblák segítik a nevelők munkáját, valamint hordozható projektorok is rendelkezésre állnak. Számítástechnika termünkben 20 számítógép áll tanulóink rendelkezésére. További számítógépeket helyeztünk el a napközis termekben a differenciált foglalkozások elősegítése érdekében.

Külön speciális teremként használjuk a fizika-kémia szaktantermet és a rajz oktatására szolgáló tantermet. A háztartási ismeretek oktatására 1 tankonyhát rendeztünk be, amelyet tanulóink (fiúk-lányok vegyesen) igen szívesen látogatnak. Könyvtárral is rendelkezünk. A hagyományos nyomtatott tananyag mellett, helyet az elektronikus adathordozók is.

A szabadidő eltöltésére és a tanulmányi munka délutáni elvégzésére napközis csoportokat szerveztünk. jelenleg 7 csoportban tölthetik el tanulóink a délutáni idejüket hasznosan. A sokoldalú fejlesztés és a tehetségnevelés érdekében szakköri foglalkozásokat tartunk angol és német nyelvből, háztartástanból és honismeretből.

Bordány nagyközség oktatási koncepciójában kiemelt feladat, hogy a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra nagy gondot fordítsunk, ennek figyelembevételével minden évfolyamon biztosítunk felzárkóztató foglalkozásokat a lemaradó tanulóknak és tehetséggondozó foglalkozásokat a tanulmányi munka még eredményesebbé tételéhez.

A környezetünk védelme, szintén jelen van nevelésünk és oktatásunk minden területén. A jelen generációt a jövő emberét meg kell tanítanunk arra, hogy miként óvhatja, védheti, ápolhatja a még megmaradt "ősi jussot" Földünk értékeit. Ennek érdekében pályázatok útján próbálunk anyagi erőt biztosítani a programjaink megvalósításához.

Az egészséges életmódra nevelés központi feladat mindenkinek: szülőknek pedagógusoknak egyaránt. Ezen a területen is szemléletformálásra törekszünk. Az egészséges táplálkozás és a mindennapos testedzés mellett, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésében is szeretnénk eredményesen helytállni.

Iskolánkban 1989. óta hittanoktatás is folyik. Nevelésünkben a világnézeti semlegesség érvényesül, tiszteletben tartva a hívó emberek világnézetét. A nevelésünk egyik fontos szempontja, kreatív személyiségjegyek kialakítása. Az általános kreatív nevelés eszközének a művészeti nevelést tartják. Ha a gyermekben kifejlődik az anyagok és azok sajátosságai iránti érzékenység, ha a környezetet nyíltan tudja észlelni és az észlelt dolgok között összefüggéseket tud felfedezni, idővel megtanulja ezeket a képességeit más területen is alkalmazni. A művészeti neveléssel a gyerek egészének a kreativitását fejlesztjük. Ha a szenzibilitás egy területen kialakul, ha rugalmassága a művészetben kifejlődik, ez más területre is átvihető, mert az egy területen megszerzett biztonságérzet elég kedvet és kezdeményező erőt ad a további kalandozáshoz. Ezeket a szempontokat figyelembe véve a művészeti nevelést megszerveztük az iskolánkban jelenleg 248 tanuló részvételével.

Az iskola küldetésnyilatkozata

„Az, amit az iskolának el kell végeznie, elsősorban, hogy megtanítsa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa minket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa arra, hogy szeressük amit csinálunk, és segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

/Szent-Györgyi Albert/

Olyan korban élünk, amikor számos, eddig szőnyeg alá söpört vagy deviánsnak, törvénysértőnek, torznak bélyegzett emberi tulajdonság, magatartás, illetve életforma létezése kerül előtérbe, és lassan kezdjük megtanulni, hogy egyszerűen a másság különböző formáival állunk szemben. A másságot pedig igyekeznünk kell tolerálni, amire csak az képes, aki elegendő ismerettel rendelkezik róla ahhoz, hogy ne irtózzon és féljen tőle.

Szeretnénk megvalósítani (ezt az utat kezdtük el), hogy az iskola olyan szolgáltatást tudjon nyújtani, ami minden egyéni variációt figyelembe vesz és a mostaninál sokkal toleránsabb. A "más ember, más intézmény" elve helyett, a "más ember más bánásmód" elvét követve.

Az iskola jövőképe

Alapkérdés: vajon szükségszerű-e az, hogy a kultúra vidámabb vonulata csak mellékesen, mint az igazi kultúra mellékvágánya kerül szóba az iskolában?

Hamvas Béla azt mondja: nincs nagyobb hiba, mint amikor komolyan veszünk valakit, aki önmagát nem veszi komolyan. Aki nem veszi magát és saját kérdéseit véleményeit komolyan, aki úgy fújja ítéleteit, mint a szappanbuborékot, azzal valóban nincs mit kezdeni. Lehet valaki patetikus és mégis komolytalan. De aki valóban mélyen éli meg az életét, kérdéseit, az akkor sem lesz komolytalan, ha igazgyöngyként megszült gondolatait vidám formában adja tovább.

Az iskolának alapvetően vidám helynek, a "vidámság házának" kellene lennie. A pedagógia pedig vidám tudomány, azaz vidám is, tudomány is lehetne.

Nagyon jól hangzik: egy iskola, ahova jó menni, ahol élvezet tanulni, ahol nincs neurózis, ahol szorongás sincs!

Egy ilyen iskola megvalósításán fáradozunk és a Pedagógiai Programunkat is a fentiek figyelembevételével tervezzük.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A bordányi Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában tanító pedagógusok a mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai elveket szeretnék érvényre juttatni. Az iskolában olyan légkör megteremtése szükséges, ahol a tanulók otthon érezhetik magukat. Ennek érdekében

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk;
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életünk megszervezésébe;
- az oktatás során a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve történik a fejlesztés
- az iskola életében szeretetteljes kapcsolatok kialakulására törekszünk:

tanuló és tanuló

tanuló és nevelő

szülő és nevelő

nevelő és nevelő között.

Az iskolában a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése, valamint a tanulók teljes személyiségének fejlesztése a legfontosabb feladat. A pedagógusok szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt;
- az iskola olyan - az emberre, társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben;
- az iskola oktató tevékenységének célja a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztése;
- a tanulókat hozzá kell segíteni az egyéni tanulási módszerek elsajátításához;
- elérendő cél, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának legyen becsülete;
- törekedni kell a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre;
- segíteni kell a diákoknak észrevenni s értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat;
- törekedni kell az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;

- kívánatos a tanulókat megismertetni a nemzeti kultúra és történelem eseményeivel, személyiségeivel és hagyományaival, hogy ezek megbecsülése révén erősödjék a haza, a szülőföld iránti szeretet.

Az iskola - elsősorban a szülőkkel ápolott kapcsolatok révén - folyamatosan részt kíván venni a község életében. Ennek érdekében

- rendszeresen kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszik lehetőséget teremteni arra, hogy az iskola életéből, tevékenységéből, eredményeiből minél többet megismertessen a szülőkkel, a falu érdeklődő embereivel;
- tovább ápolja eddigi kapcsolatait a községben található közművelődési intézményekkel;
- az eddigi hagyományokhoz híven az iskola részt vesz a falu által szervezett rendezvényeken.

Az eszményekben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés, eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus; erkölcsös; fegyelmezett; műveit; kötelességtudó;
- érdeklődő, nyitott; kreatív, alkotó;
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát;
- képes a problémák érzékelésére és megoldására;
- gyakorlatias;
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében;
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban); van elképzelése a jövőjét illetően;
- becsüli a tudást;
- öntevékenyen, aktívan részt vesz a tanulásban;
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit;
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni;
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti;
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban;
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:

- nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
- a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit, a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben;
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges pozitív magatartásformákat;
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) harmonikus együttélését biztosító szabályokat;
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit;
- viselkedése udvarias;
- beszéde kulturált;
- társaival együttműködik;
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli;
- képes szeretetet adni és kapni;
- szereti hazáját;
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket;
- szellemileg és testileg egészséges, edzett;
- egészségesen él;
- szeret sportolni, mozogni;
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Bizonyos, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem lehet kialakítani minden egyes az iskolába járó tanuló személyiségében. Mégis a nevelők mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy minél több diák rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása,
 - melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság□ viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző
 - cselekvésformákban.□ Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvtanítás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
 - A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. • Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás). □
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
 - Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.
- A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény

működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.

- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetten keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

- Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,

- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére. Nagy hangsúlyt fektetünk:

- az *aktív tanulásra*, a tanulói kompetenciafejlesztés egyik fontos formájára
- az *egyénnre szabott tanulási lehetőségek* felkutatására és beépítésére a pedagógus minden napi gyakorlatába

- a *tanulói együttműködésen alapuló tanulás* támogatására, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- a *multidiszciplináris órák*, lehetőséget teremtenek olyan foglalkozások szervezésére, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- támogatjuk a *teamtanításnak* olyan *alkalmazását*, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- a *digitális technológiával támogatott oktatási módszerek* rendszeres alkalmazására.

Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

1. A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

3. A digitális kompetenciák

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai, gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani, képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktívállampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
 - a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,

□ az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a kialakítására.

szerepe az egészség-érték megőrzésére, a betegségek helyes egészségmagatartás

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
- az egész napos iskola programja,
- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosítószendvények (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szendvénybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóát a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetőségével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- ☐ Tudatosítsa a szendvénybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételenek

feltételeit és lehetőségeit.

- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
 - életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
 - eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
 - bővítse ismereteiket.
- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.
 - „Egységóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások
- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

d.) Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
 - a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
 - az évfolyamonkénti egymásra épülés.
-
- Az egészség fogalma
 - Az egészség, mint érték
 - Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
 - Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
 - Lelki egészségvédelem
 - Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
 - Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
 - Egészségellenőrzővizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
 - A betegségek megelőzései
 - Orvoshoz fordulás
 - Megelőzés
 - Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
 - Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
 - Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok

- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése
- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérmű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre □
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékkrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi éréstudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
 - Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
 - Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
 - Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
 - Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
 - Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
 - Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága
-
- Érzelmek, barátság, változások kora
 - Személyiségfejlődés
 - Érettség
 - Kapcsolati kultúra
 - Felelősség, erkölcs
 - Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
 - Nemi egészség, harmónia
 - Nemi betegségek: szifilisz, AIDS
-
- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
 - Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
 - Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
 - Új technológiák káros következményei
 - Hulladék csoportosítása
 - Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
 - Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt
 - Az emberi test felépítése
 - Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
 - Tünetek vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
 - Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
 - Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
 - Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az *öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

e.) A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

f.) Visszacsatolás: Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó

ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltesék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1.A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A hátrányos helyzetű tanulók nevelése az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszere (IPR) módszertani elemeinek adaptációja alapján folyik az iskolában.

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javaslat. Elvárt az

együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- kéttanítós módszer alkalmazása tanítási órán gyógypedagógus facilitáló közreműködésével,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybe vételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek

igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszernek megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevitelével folyik.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittan csoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyélés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
 - Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- ☐ Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel: ☐
 - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
 - gyámhatóság,
 - szakmai szolgáltató szervezetek,
 - szakszolgálatok,
 - iskola-egészségügy,
 - kulturális és sportszervezetek,
 - civil szervezetek.

kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrend szerint tanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrend szerint végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
 - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
 - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

A felvételtől vagy átvételtől az iskola intézmény vezetője dönt (Nkt 50§; 20/2012. EMMI

rendelet 24§ (6) Felvételi vizsgát nem szervezünk.

Kötelesek vagyunk felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetünkben található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak a felvételi körzetben kiszámított aránya legfeljebb tizenöt százalékponttal lehet magasabb, mint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település egészére kiszámított aránya.

Ha a felvételi kötelezettségünk teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tudunk, először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesítjük. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyi sajtóban – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására, rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen van, ahol az iskola székhelye található.

Ha a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudjuk

teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján döntünk. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsoláson részt vesz intézményvezető, érintett gyermekek szülője, iskolatitkár.

Technikája: Azonos méretű papírlapokra gépelt nevek közül az intézményvezető húz annyit, ahány gyermek felvételére még lehetőség van.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után

sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Az iskola házirendje a jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez köti.

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,

- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit; a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

A Nyíregyházi Tantervcsalád tantárgyi rendszere és heti óraszámja:

Kerettantervi óraszámok 2013-as tanévtől: kötelező + szabadon tervezhető óraszámok

Tantárgy/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		1-8
óraszámok:		heti		heti		heti		heti		heti		heti		heti		heti	
Magyar nyelv és irodalom B-változat	7	8	7	8	6	8	6	8	4	5	4	4,5	3	4	4	5	50,5
- szabadon tervezhető	1		1		2		2		1		0,5		1		1		
Idegen nyelv (csoportbontás)		0		0		0	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	14
- szabadon tervezhető																	
Matematika	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4,5	3	4	3	4	3	4	36,5
- szabadon tervezhető	1		1		1		1		0,5		1		1		1		
Történelem, társadalmi és állampolgári		0		0		0		0	2	2	2	2	2	2	2	2	8
- szabadon tervezhető																	
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
- szabadon tervezhető																	
Környezetismeret Természetismeret, egészségtan modul	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2,5	2	2,5		0		0	9
- szabadon tervezhető									0,5		0,5						
Biológia-egészség A változat		0		0		0		0		0		0	2	2	1	1,5	3,5
- szabadon tervezhető															0,5		
Fizika A változat		0		0		0		0		0		0	2	2	1	1,5	3,5
- szabadon tervezhető															0,5		
Kémia A változat		0		0		0		0		0		0	1	1,5	2	2	3,5
- szabadon tervezhető													0,5				
Földrajz		0		0		0		0		0		0	1	1,5	2	2	3,5
- szabadon tervezhető													0,5				
Ének-zene B-változat	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1,5	1	1	1	1	12,5
- szabadon tervezhető											0,5						
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1,5	1	1	1	1	12,5
- szabadon tervezhető											0,5						
Hon- és népismeret		0		0		0		0	1	1		0		0		0	1
- szabadon tervezhető																	
Informatika (csoportbontás)		0		0		0		0	0	0	1	1	1	1	1	1	3
- szabadon tervezhető																	
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	7
- szabadon tervezhető																	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40
- szabadon tervezhető																	
Osztályfőnöki		0		0		0		0	1	1	1	1	1	1	1	1	4
- szabadon tervezhető																	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		3		3		2		3		3		3		
Összes óraszám	25		25		25		27		28		28		31		31		
Rendelkezésre álló órakeret	25		25		25		27		28		28		31		31		

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű osztályaiban a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet tartalmazza a kerettantervet, amely alapján készített helyi tanterv a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lépett életbe.

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Alsó tagozat

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Első élő idegen nyelv	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Felső tagozat

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret		1		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol nyelvet tanítjuk, a negyedik évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán történik.

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a matematika, magyar nyelv és irodalom, természetismeret, hon- és népismeret, dráma és színház tantárgyak tanítására fordítjuk.

Mindezeknek megfelelően az iskola helyi óraterve az alábbi:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4	0,5	3	1	3	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek																1
Hon- és népismeret												1,0				
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2	0,5	0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház										1						
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2,0	28	2	28	2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg. (Az óratervben szereplő óraszámoknak csak a 80%-ára adnak meg tervet.)

A rendelet előírja, hogy ezeket a tematikus egységeket tanévre lebontva kell beépíteni a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 20% időkeret tartalmát, amely használható a törzsanyag elsajátíttatására is, szintén meg kell tervezni.

2.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a csoportok létszáma eléri a fenntartó által meghatározott értéket. A csoportbontást a technika, informatika matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgynál és az idegen nyelv oktatásánál alkalmazzuk a szaktanárok által kialakított racionális elvek mentén.

2.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán és a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket.

2.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak

megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai
- tanulás tevékenységeibe.
 - Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
 - Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
 - Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

2.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.
- Az alsó tagozaton a küzdősport alapú testnevelés és a tantervi testnevelés csoportbontása évfolyamra vonatkozóan valósul meg homogén csoportalkotás formájában (képeség- és készség alapú csoportszervezés).

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztekkel használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.7. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvvel, oklevéllel, emlékjelvénnnyel, illetve pénzbeli díjakkal jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Részletes módszertani ajánlás az Útmutató 3. számú mellékletében található.

2.7.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a leghatékosabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.
- Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanórától a másikra.

2.7.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a tanári szobában kifüggesztett táblázat segítségével egyeztetjük.

A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik:

Teljesítmény	Érdemjegy	
0-33%	elégtelen	(1)
34-50%	elégséges	(2)
51-74%	közepes	(3)
75-90%	jó	(4)
91-100%	jeles	(5)

2.7.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
 - „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 4., 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

2.7.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

2.7.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

2.7.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggéseket, rendszerüket átalakítja.
A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

2.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó• A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.

- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mértén pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mértén.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

2.9. A tanulók továbbhaladása

2.9.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

2.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
 - hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

2.11 Komplex Alapprogram Konceptió bevezetése

Intézményünk elkötelezett a Komplex Alapprogram és módszertani kultúrájának, a Differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban (DFHT) meghonosítása iránt a mindennapi pedagógiai gyakorlatban. Bevezetését a 2021/2022-es tanévtől felmenő rendszerben tervezzük megvalósítani, első évben 1. és 5. osztályban.

Differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthban (DFHT) tanítási-tanulási stratégia

A DFHT tanítási-tanulási stratégia célja a tudásban heterogén tanulói csoport hatékony kezelése, fókusz a pedagógus által végzett rendszeres státuszkezelés. A stratégia, a diákok tanulását középpontba helyezve, épít a pedagógusok meglévő tudására, kreativitására, amely folyamatban a pedagógusi kompetenciák fejlesztése és a tantestületen belüli pedagógiai kultúra és attitűdváltás elősegítése, támogatása, fejlesztése hangsúlyosan jelenik meg.

Mivel a Komplex Alapprogram intézményei arra törekednek, hogy kielégítsék az iskolahasználók igényeit, ezért a DFHT abban segít, hogy az iskolák az eddigi hatékony módszereiket megtartva, munkájukat gazdagítsák, nyissanak az új és/vagy kipróbált tanítási-tanulási stratégiák felé, ami kreativitást, megújulást eredményez, mind a pedagógusok, mind a tanulók tekintetében. A stratégia implementálásával segíthető a tanulók közötti státuszproblémák rendezése, a gyermekek iskolai sikerességének biztosítása, továbbá minden tanuló hozzásegítése a közép- és felsőfokú továbbtanuláshoz, amely a munkaerőpiacra történő sikeres belépést alapozza meg.

A DFHT középpontjában a személyre szabott differenciálás áll. A differenciálás a pedagógus által irányított fejlesztést és/vagy a tanulók önvezérelt fejlesztését jelenti. A DFHT-ban érvényre jutó adaptivitás egyszerre fejezi ki az elemzésre épülő változás, tanulás, innováció és reflexió értékeit. A DFHT a feladatok sokféleségén keresztül egy időben biztosítja a leszakadók felzárkóztatását és a tehetségek kibontakoztatását, gondozását.

A DFHT stratégiában olyan módszerek és technikák alkalmazására alapozunk, amelyek azon túl, hogy középpontba helyezik a tudásban heterogén csoportban történő tanítást és tanulást, megkívánják a tanulók aktív részvételét a tanulási folyamatban. A DFHT a tanulást olyan aktív tevékenységként, értelmezi, amelyben a tanuló, a már meglévő tudásrendszerekbe beágyazott ismeretei segítségével, egyéni módon értelmezi az új ismeretet. A tanulási folyamat lényegi elemének a gyerekek közti interakción alapuló tudásépítést, tanulást és a tudásmegosztást tekinti, ennek alapján tervezi, szervezi és értékeli a tanulástámogatás folyamatait.

A stratégia alkalmazásnak a hatására elvárt eredmény:

- A tanórai alulmotiváltság megszűnése
- A tanulmányi eredmény javulása
- A csoportos és az egyéni siker növekedése
- Az önbizalom erősödése, a tanuló önértékelésének javulása
- A gyerekek közötti kapcsolat harmonikussá válása
- A magatartásproblémák mérséklődése

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevencióscélú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód

kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.

- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

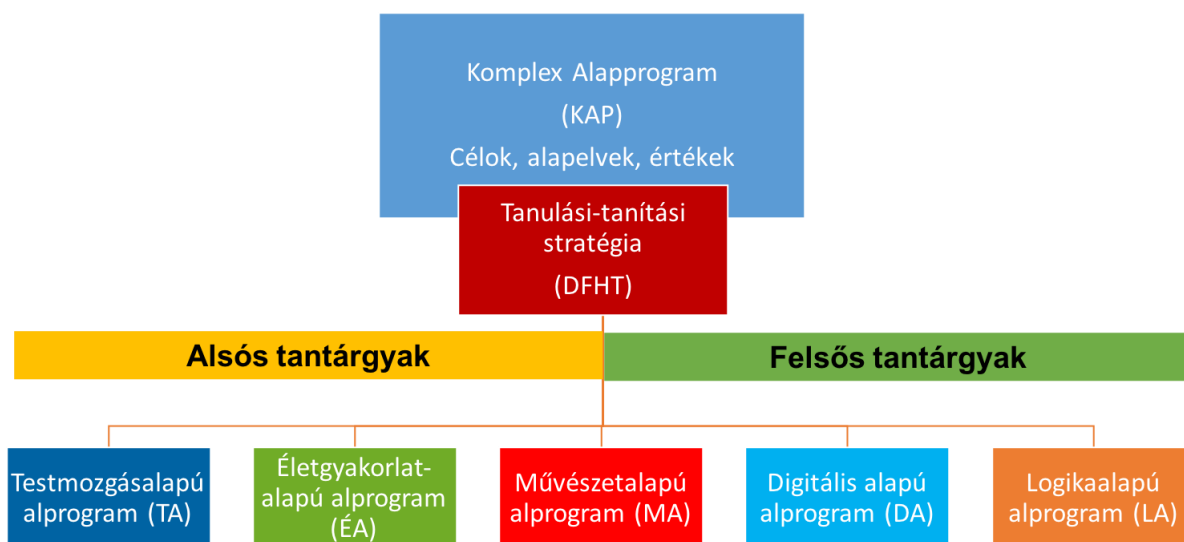
2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét. A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

A Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztéstámogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációtnövelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: Tanulni élmény.

Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyagmennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztőstratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órálélgkörre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, abelső kontrollós beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd)kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrétélmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát

(megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).

- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódipróblémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központielemé; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek soránszerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisanképes megoldani.

4. Komplex Alprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAP
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók
- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizálómódszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nemszélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletbentartására, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociáliskapcsolatok építése.

- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorbancélyszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A DFHT tanítási-tanulási stratégiája

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthoz) módszereit alkalmazzuk a következők szerint:

- 10% DFHT-KIP
- 10% DFHT – egyéb.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A Komplex Alapprogram sajátosságai:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

- A testmozgásalapú alprogram (TA)

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve. Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

- Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)
 - egészséges életmód, életvezetés
 - környezettudatosság (fenntarthatóság)
 - állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
 - életút-támogató pályaorientáció
 - család, párválasztás
 - érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

- A művészetalapú alprogram (MA)

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

- A logikaalapú alprogram (LA)

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése

- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

IV. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés ezeken az órákon.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés). Az értékelésnek fontos része legyen:
 - az önértékelés
 - a társak értékelése.

V. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal. Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

VI. A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VII. Jelölések az osztálynaplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére: DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram ÉA – életgyakorlatalapú alprogram DA – digitális alapú alprogram MA – művészetalapú alprogram

2.12 Részvétel a Lázár Ervin Programban

2020-tól a Lázár Ervin program részeként - szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül - minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére az állam tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyeinek látogatását. Iskolánk élve a kulturális program lehetőséggel biztosítja tanulói számára a programon való részvételt.

I. sz. melléklet

Az osztályozó vizsga követelményei, a továbbhaladás feltételei évfolyamonként, tantárgyanként.

Továbbhaladás feltételei – magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló ismerje a helyes légzéstechnikát. Igyekezzen a szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat helyesen hangsúlyozni, megfelelő hangerővel, tempóval kiejteni. Értse meg az egyszerű szóbeli közléseket. Ismerje a mindennapi kommunikáció alapformáit, és alkalmazza őket a következő helyzetekben: bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérdezés, kérdés, köszönetnyilvánítás. Tudja értelmezni a nem nyelvi jeleket a gyakorolt kommunikációs helyzetekben. Tudjon 2-3 összefüggő mondatot alkotni szóban képek, élmény és olvasmány alapján.

Olvasás, irodalom

A tanuló legyen képes a kis és nagy nyomtatott betűk ismeretében előzetesen megbeszélte és gyakorolt rövid, egyszerű (3-4 mondatos) szöveget hangosan, kevés hibával felolvasni. Olvasás közben képezze helyesen a hangokat. Tanítói segítséggel tudja javítani olvasási hibáit. Tudjon némán 3-4 mondatból álló, ismert szavakat tartalmazó rövid szöveget olvasni. Tanuljon meg néhány verset, mondókát kívülről utánmondással.

Írás

A tanuló legyen képes tájékozódni a vonalrendszerben tanítói segítséggel. Az írott kis- és nagybetűk, valamint a leggyakoribb írásjelek ismeretében tudjon olvashatóan (betűi és azok kapcsolása legyen felismerhető), kevés hibával 6-7 szót vagy legfeljebb 6-7 szóból álló rövid mondatot lemásolni. Javítsa hibáit tanítói segítséggel.

Írott szövegek megértése és alkotása

A tanuló legyen képes az egyéni sajátosságainak megfelelően igazolni a hangosan vagy némán olvasott szövegek tartalmának megértését különböző módon (cselekvéssel, rajzzal, szóban, írásban); legyen képes tanítói segítséggel a szöveghez kapcsolódó, ismert típusú feladatok megoldására.

Anyanyelvünk és helyesírásunk alapjai

Értse a szöveget, a mondatot, a szót, a hang kifejezéseket, használja őket a gyakorlatban. Tudja a szöveget mondatokra, mondatot szavakra, a szavakat szótagokra és hangokra bontani. Másolja le helyesen a kijelölt szavakat, szó szerkezeteket és mondatokat. Legyen képes a tanító által

kijelölt szóanyag hallás utáni helyes lejegyzésére. Javítsa helyesírási hibáit tanítói segítséggel.

Tanulási képesség

A tanuló ismerje a füzetvezetés normáit, és törekedjen alkalmazásukra. Legyen képes önállóan tájékozódni a saját tankönyveiben. Látogasson el az iskolai vagy a helyi könyvtárba

2. évfolyam

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló törekedjen a helyes légzéstechnika alkalmazására. Igyekezzon a szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat, rövidebb szövegeket megfelelő tempóban, megfelelő hangerővel és hangsúlyozással felolvasni és utánmondással hangoztatni. Értse meg az egyszerű szóbeli közléseket. Ismerje a mindennapi kommunikáció alapformáit, és alkalmazza őket pl. telefonálás közben. Alkalmazza megfelelően és tudja értelmezni a nem nyelvi jeleket a gyakorolt kommunikációs helyzetekben. Tudjon 3-4 összefüggő mondatot alkotni szóban képek, élmény, film és olvasmány alapján. Vegyen részt aktívan a drámajátékban és a szerepjátékokban.

Olvasás, irodalom

Olvasson fel a tanuló 4-5 mondatos ismert szöveget előzetes felkészülés, gyakorlás után lassú folyamatossággal (többszörre szólamokban). Ejtse tisztán a hangokat, érzékeltesse helyesen a hangok időtartamát. Olvasás közben kevés hibát kövessen el. Javítsa hibáit a tanító segítségével, pl. minta alapján. Bizonyítsa, az egyéni sajátosságokhoz igazodva, a feldolgozott olvasmányok megértését egyszerű feladatok megoldásával szóban, írásban vagy egyéb módon (pl. rajzzal, cselekvéssel). Nevezze meg a szereplőket, a fontosabb eseményeket, sorrendjüket, a helyszíneket a tanító vagy a társak segítségével. Tanuljon meg néhány verset utánmondással.

Írás

A tanuló füzete legyen tiszta, rendezett; írása legyen olvasható. Írjon legalább 12 betűt percenként. Másoljon írott és nyomtatott szövegről 2-3 percig folyamatosan. Írjon szavakat, legfeljebb néhány rövid mondatot látó-halló tollbamondással, illetve emlékezetből, kép alapján. Írás közben kevés hibát kövessen el. Tanítói segítséggel tudja a hibáit javítani.

Írott szövegek megértése és alkotása

A tanuló bizonyítsa – az egyéni sajátosságokhoz igazodva – a feldolgozott irodalmi és rövid ismeretterjesztő szövegek megértését egyszerű feladatok megoldásával szóban, írásban vagy egyéb módon (pl. rajzzal, cselekvéssel). Tudjon képeslapot írni tanítói segítséggel. Alkosson két-három mondatos szöveget élmény, kép vagy olvasmány alapján.

Ismeretek az anyanyelvről, helyesírás

Különböztesse meg a magánhangzókat és a mássalhangzókat. Ismerje a magyar ábécét, és – kevés hibával – alkalmazza a betűrendet. Különböztesse meg az egyjegyű, a kétjegyű mássalhangzókat, ismerje a dzs hangot és betűt. Tudja a szavakat – kevés hibával –

szóelemekre bontani. Alkalmazza helyesen a szóbeli közléseiben és az írásbeli mondatalkotáskor a -ban, -ben, -ba, -be toldalékokat. Legyen képes az egyszerű és az összetett szavak megkülönböztetésére. Ismerje föl a rokon értelmű és az ellentétes jelentésű szavakat, alkalmazza őket a mondat- és szövegalkotásban. Ismerje a kijelentő, a kérdő, a felkiáltó, a felszólító és az óhajtó mondatot. Alkalmazza őket a kommunikációs helyzetgyakorlatokban.

Tanulási képesség

A tanuló legyen képes a könyvtárban önállóan könyvet kölcsönözni, egyszerűbb feladatokat elvégezni a könyvekkel kapcsolatban. Ismerjen néhány gyermekújságot.

3. évfolyam

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló alkalmazza a helyes beszédleírást. Az élőbeszédben, a szerepjátékokban és hangos olvasáskor alkalmazza megfelelően a mondat- és szövegfonetikai eszközöket. Ismerje az udvarias viselkedés szabályait, és alkalmazza azokat beszélgetés, kérés, kérdés és a válaszadás közben. Legyen képes az ismert mese történetének elmondására tömörített és bővített változatban. Legyen képes olvasmány, élmény, film és képzelet alapján szóban elbeszélést alkotni.

Olvasás, irodalom

Legyen képes a tanuló a feldolgozott szövegek, illetve azok kijelölt részletének felolvasására előzetes felkészülés után. Olvasása legyen szöveghez és folyamatos. Olvasás közben kevés hibát kövessen el, javítsa őket tanítói figyelmeztetésre vagy segítséggel. Tanuljon meg néhány verset.

Írott szövegek megértése és alkotása

Olvasson némán rövid, ismert témájú szépirodalmi, illetve ismeretterjesztő szöveget, bizonyítsa a megértést egyszerű, ismerős feladatok elvégzésével szóban vagy írásban, esetleg egyéb módon (vizuális vagy dramatikus megjelenítéssel). Nevezze meg a szereplőket, kapcsolatukat, legfontosabb tulajdonságaikat, az események helyét, idejét, sorrendjét. Ismerje és alkalmazza megfelelően az írásbeli fogalmazásra való felkészülés tanult eszközeit. Ismerje a címválasztás lehetőségeit. Tudjon önállóan anyagot gyűjteni és vázlatot írni egy elbeszélő fogalmazás készítéséhez. Írjon hat-nyolc mondatos elbeszélő fogalmazást ismert témáról. Alkalmazza megfelelően a különféle igeidőket a mondatalkotáskor és az elbeszélő fogalmazásokban. A fogalmazásban törekedjen az események megfelelő időrendi elrendezésére. Tudja megkülönböztetni az elbeszélő fogalmazásokban a bevezetés, a tárgyalás és a befejezés részeit, szerepüket fogalmazza meg, és alkalmazza őket az önállóan írt elbeszélésekben. Kerülje a fölösleges szóismétlést. Használja a fogalmazásokban a rokon értelmű igéket, főneveket és a melléknéveket. Teremtse meg a szövegösszefüggést témataratással és a mondatok kapcsolásával. Legyen képes az önállóan írt fogalmazása

javítására tanítói segítséggel. Törekedjen rendezett, tiszta írásképű fogalmazás készítése.

Írás, helyesírás

A tanuló írása legyen az eszközi használatnak megfelelő tempójú, olvasható, tiszta, rendezett. Másoljon 3-4 percig folyamatosan, írjon tollbamondással, emlékezetből kevés hibával. Az önálló írásbeli munkáiban elkövetett hibáit javítsa a tanító vagy a társak segítségével. Legyen képes a helyesírási szótárt tanítói segítséggel használni. Alkalmazza a mondatvégi írásjeleket az egyszerű mondatok végén. Az igeikötős igékre vonatkozó helyesírási szabályokat ismerje, és törekedjen megfelelő alkalmazásukra. Írja megfelelő helyesírással, kevés hibával a tanult tulajdonnevek kezdőbetűit mondat- és szövegalkotáskor. Írja le helyesen, kevés hibával tollbamondás alapján a -val, -vel, -vá, -vé ragos főneveket. Ismerje és alkalmazza az -i képzős melléknevek megfelelő helyesírását. Jelölje megfelelően a j hangot újabb, a tanító által kijelölt 20 szóban, írja kevés hibával a tanító által kijelölt, 20-30 kiejtés szerint írandó és a kiejtéstől eltérő helyesírású igealakot, valamint tollbamondás, illetve emlékezet alapján írja helyesen a főnév alakjait. Törekedjen a számnevek betűkkel történő helyes lejegyzésére és a keltezés helyesírási szabályainak alkalmazására.

Ismeretek az anyanyelvről

Ismerje föl és különböztesse meg a mondatfajtákat. Tudja 10 szólás, közmondás jelentését értelmezni. Ismerje föl – kevés hibával – a mondatokban, a szövegekben az ígét, a főnevet, a melléknevet, a számnevet és a személyes névmást. Használja őket helyesen a mondat- és szövegalkotáskor. Tudja az igeidőket megkülönböztetni, és helyesen alkalmazni a szóbeli és az írásbeli szövegalkotáskor. Ismerje az igeidők kifejezési formáit. Legyen képes az ígétet önállóan ragozni múlt, jelen és jövő időben. Tudja megnevezni a gyakrabban előforduló igeikötőket. Használja megfelelően az igeikötős ígétet a beszédben és az írásbeli fogalmazásokban. Ismerje föl a főneveket a mondatokban és a szövegben. Legyen képes megkülönböztetni a köznevek és a tulajdonnevek főbb fajtáit (a személyneveket, az állatneveket, a földrajzi neveket az intézményneveket, a címeket). Ismerje a főnév -t ragját és a múlt idő jelét. Használja helyesen a többes számú főneveket és a ragos főneveket a mondat- és szövegalkotáskor. Ismerje a többes szám jelét. Ismerje a névelő fajtáit, legyen képes helyes használatukra a szövegben. Ismerje föl és alkalmazza helyesen a szövegben a névutókat, a mellékneveket. Tudja megkülönböztetni és felismerni a szövegben a számneveket.

Tanulási képesség

Ismerje és alkalmazza a könyv- és könyvtárhasználat főbb tudnivalóit, az önálló ismeretszerzés elemi formáit. Törekedjen az anyaggyűjtés különböző módjainak alkalmazására fogalmazás előtt.

Ítéloképesség

Ismerje az udvarias viselkedés szabályait, és alkalmazza őket véleménynyilvánítás, vitatkozás közben. Legyen képes társai véleményének a türelmes meghallgatására. Törekedjen arra, hogy véleményét bizonyítsa egy-két egyszerű példával.

4. évfolyam

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló legyen képes érthető, folyamatos beszédre a mindennapi és a kiscsoportos kommunikációban. Alkalmazza a tanult udvarias nyelvi fordulatokat, viselkedési szabályokat a mindennapi kiscsoportos kommunikációs helyzetekben.

Olvasás, irodalom

A tanuló legyen képes az ismert témájú, tartalmilag megértett szöveg folyamatos, értelmes felolvasására előzetes felkészülés után, kevés hibával. Javítsa hibáit tanítói figyelmeztetésre, illetve segítséggel. Olvasson némán rövid, életkorának megfelelő témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szöveget, bizonyítsa a megértést ismerős feladatok elvégzésével szóban vagy írásban, esetleg egyéb módon (vizuális vagy dramatikus megjelenítéssel). Nevezze meg a főbb szereplőket, kapcsolatukat, legfontosabb tulajdonságaikat, az események helyét, idejét, sorrendjét; emelje ki az ismeretközlő szövegek lényeges információit. Tudja az olvasottakkal kapcsolatos véleményét 1-2 mondatban önállóan megfogalmazni. Jegyezze meg legnagyobb íróink, költőink nevét, néhány tőlük olvasott mű címét. Tanuljon meg néhány verset.

Írás, helyesírás

A tanuló ismerje és alkalmazza a tanult szófajokkal kapcsolatos főbb helyesírási szabályokat. Ismerje fel, mikor írunk a kiejtés szerint, mikor van szükség szóelemzésre. Tudja néhány gyakori, hagyományos írású magyar családnév helyesírását. Legyen biztos a tanító által kijelölt szóanyag helyesírásában. Tudja a helyesírási szótárt tanítói segítséggel használni.

Ismeretek az anyanyelvről

Ismerje fel és nevezze meg a 3. osztályban tanult szófajokat, valamint a főnévi igenevet, a személyes névmást a mondatokban és a szövegben. Tagolja a szavakat – kevés hibával – szótőre és toldalékokra. Legyen képes egyszerűbb igealakokat szám, személy, igeidő és igemód szerint elemezni. Alkalmazza megfelelően az igealakokat a szóbeli és az írásbeli kommunikációban. Ismerje fel példák segítségével a mondatfajták és az igemódok kapcsolatát. Jegyezzen meg 10 új szólást, közmondást.

Írott szövegek megértése és alkotása

Bizonyítsa rövid írott szövegek megértését a lényeg kiemelésével, tömörítéssel, egyéb feladatmegoldással. Használja megfelelően a tanult mondatfajtákat írásban. Fogalmazzon önállóan néhány mondatos elbeszélést, leírást, jellemzést, képeslapot, levelet és meghívót. Javítsa fogalmazási hibáit tanítói segítséggel. Tudjon párbeszédet beépíteni az elbeszélő fogalmazásba.

Tanulási képesség

A tanuló ismerje az önálló ismeretszerzés egyszerűbb formáit, és legyen képes az alkalmazásukra. Tanítói segítséggel tudjon használni egy-két kézikönyvet. Önállóan

tájékozódjon az iskolai vagy a helyi könyvtárban, valamint a főbb gyermekújságok, - folyóiratok között.

Tudjon egy magyar nyelvi kézikönyvet tanítói segítséggel használni.

Ítézőképesség

A tanuló legyen képes – az olvasmányokkal, a filmélményekkel, a mindennapi történetekkel kapcsolatos – önálló véleményének kulturált megfogalmazására. Tudja társai véleményét türelmesen végighallgatni, törekedjen a megértésükre. Ismerje és alkalmazza a vitatkozás főbb viselkedési szabályait.

Továbbhaladás feltételei – matematika

1. évfolyam

- legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;
- ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört;
- tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel;
- használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, kg, l egységeket;
- tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot.

2. évfolyam

Gondolkodási módszerek alapozása: A tanuló

- tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján;
- nevezze meg kiválogatott elemek közös tulajdonságát;
- legyen képes összefüggések megfigyelésére, leolvasására, megfogalmazására;
- tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni;
- legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
- készítsen nyitott mondatot ábráról, szövegről, tegye igazzá behelyettesítéssel, próbálgatással;
- ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét;
- ismerjen fel és képezzen számsorozatokot adott szabály alapján;
- összetartozó elempárok keresése.

Számtan, algebra: A tanuló

- tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével;
- ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben;
- tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben;
- találja meg a számok helyét a számegyenesen;
- ismerje fel a számok összegalakját, különbségalakját, kéttényezős szorzatalakját, és

hányados-alakját;

- tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást 100-as számkörben;
- végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszközhasználat nélkül 100-as számkörben;
- ismerje biztonságosan a kisegyszeregyet;
- ismerje a maradékos osztást;
- ismerje fel a műveletek közötti kapcsolatokat;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatokat.

Geometria, mérés: A tanuló

- ismerje fel a téglalapot, négyzetet;
- tudjon létrehozni testeket, síkidomokat másolással;
- ismerje fel a testek tulajdonságait (élek, lapok, csúcsok);
- tudjon alakzatokat csoportosítani, válogatni megadott szempont szerint;
- ismerje, használja a tanult szabványegységeket;
- végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel;
- ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket.

3. évfolyam

Gondolkodási módszerek alapozása: A tanuló

- tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
- ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát;
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot;
- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
- tudjon egyszerű nyitott mondatokat kiegészíteni igazzá, hamissá, nyitott mondatok igazsághalmazát megkeresni kis véges alaphalmazon;
- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.

Számтан, algebra: A tanuló

- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.

- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, százaskörének szomszédait, tízesekre, századosokra kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

Geometria, mérés: A tanuló

- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon előállítani síkidomokat, testeket tevékenységgel.
- Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc).

4. évfolyam

Gondolkodási módszerek alapozása: A tanuló

- tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni, kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
- legyen képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására;
- tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
- tudja megkeresni nyitott mondatok igazsághalmazát;
- ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- tudjon folytatni számsorozatot a felismert szabály alapján;
- tudja megkeresni az összes lehetőséget egyszerű kombinatorikus feladatokban.

Számтан, algebra: A tanuló

- tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 10000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint;
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni;
- ismerje a számok egyes, tízes, száz, ezres szomszédait, tízesekre, százakra, ezresekre kerekített értékét;
- tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- becslést, ellenőrzést eszközként használja;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

Geometria, mérés: A tanuló

- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
- ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
- tudjon síkidomokat, testeket létrehozni adott feltételekkel;
- ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- ismerje és önállóan használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során;
- tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét.

Valószínűségi játékok, statisztika: A tanuló

- tudja használni a biztos, lehetséges és lehetetlen fogalmakat;
- tudja egyszerű valószínűségi kísérletek lehetséges eseteit megkeresni;
- tudjon grafikonról, táblázatból néhány adatot leolvasni, táblázatot, egyszerű grafikont készíteni.

Kimeneti követelmények

- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására, összehasonlítására;
- tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket ($<$, $>$, $=$);
- legyen biztos számfogalma a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat készségszinten;
- tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást a 10 000-es számkörben.
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal szóban;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű és kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- tudja ellenőrizni a számítások helyességét;
- tudjon megoldani egyszerű, legfeljebb két művelettel leírható szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával;
- ismerje fel, és nevezze meg az egyszerű geometriai alakzatokat: négyszöget, háromszöget, négyzetet, téglalapot és a kört;
- ismerje és használja a szabvány mértékegységeket gyakorlati mérések során, tudja elvégezni az egyszerű átváltásokat (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc);
- tudja megmérni, kiszámítani a téglalap és a négyzet területét konkrét esetekben.

Továbbhaladás feltételei – környezetismeret

2. évfolyam

- A tanuló legyen képes a közvetlen környezetében önállóan megfigyeléseket végezni, a tapasztalatait tudja tanítói kérdések segítségével elmondani szóban, és rögzíteni írásban, rajzban.
- A tanult jelenségeket, élőlényeket ismerje fel, nevezze meg.
- Megadott szempontok alapján tudjon csoportosításokat végezni.
- Tudjon méréseket végezni, használja helyesen a megtanult mértékegységeket.
- Sorolja fel helyes sorrendben a napszakokat, a napokat, a hónapokat és az évszakokat. Ismerje az évszakok időjárását, a természet évszakai változását.
- Használja helyesen a tárgy és anyag fogalmát, ismerje környezete legfontosabb anyagfajtaát, azok halmazállapotát. Ismerje az anyagok érzékelhető tulajdonságait.
- Használja helyesen a helyzetet és helyet meghatározó fogalmakat (előtte, mögötte, mellette, felette, alatta, között).
- Legyen képes az élőlények főbb jellemzőit megfigyelni, majd elmondani, leírni, lerajzolni. Tudja egy tanult élőlény jellemző jegyeit felsorolni.
- Ismerje testének részeit és a helyes test és fogápolást. Tudjon tájékozódni a testén.
- Ismerje lakóhelyének főbb jellegzetességeit és legalább egy hagyományát.
- Nevezze meg az otthona és az iskola között levő legfőbb közlekedési veszélyforrásokat. Ismerje a biztonságos közlekedés szabályait.
- Tudjon bemutatkozni, idegent a lakóhelyén útbaigazítani.

3. évfolyam

- A tanuló legyen képes a környezetében, tárgyak, élőlények, természeti formák, jelenségek megfigyelésére, a tapasztaltak elmondására, rögzítésére írásban és rajzban.
- Tapasztalatai alapján legyen képes dönteni egy rövid szöveg igazságtartalmáról.
- Ismerjen a tankönyvön kívül más ismerethordozókat, tudja azokat csoportosan használni.
- Tudja a főbb jellemzőik alapján megkülönböztetni a halmazállapotokat. Használja helyesen az oldódás és olvadás szavakat. Ismerje az időjárás elemeinek nevét.
- Megadott szempontok alapján tudjon csoportosításokat végezni.

- Az iránytű segítségével állapítsa meg a fő világtájakat.
- Ismerje környezetének, hazánkban legjellemzőbb felszíni formáit és felszíni vizeit.
- Ismerje elemi szinten hazánk nagy tájait. Tudjon lakóhelyén biztonságosan közlekedni.
- Tudja felsorolni a növények és az állatok életéhez szükséges környezeti feltételeket. Ismerje fel és nevezze meg egy fás szárú, egy lágyszárú növény, egy emlős, egy madár, egy gerinctelen állat testrészeit. Sorolja fel az élőlények életfeltételeit.
- Ismerje testének működését elemi szinten. Tudjon a testén méréseket végezni. Az egészséges és a beteg állapotot tudja egymástól megkülönböztetni.
- Ismerje a talaj-, a víz-, a levegőszennyezés megelőzését, a szennyezés egészségkárosító hatásait.

4. évfolyam

- A tanuló legyen képes a környezetében, tárgyak, élőlények, természeti formák, jelenségek önállóan megfigyelésére, a tapasztaltak elmondására, rögzítésére írásban és rajzban.
- Ismerjen a tankönyvön kívül más ismerethordozókat, és azokból tudjon új ismeretekhez jutni.
- Tudjon önállóan méréseket végezni, használja helyesen a megtanult mértékegységeket.
- Tudja a főbb jellemzőik alapján megkülönböztetni a halmazállapotokat. Használja helyesen az oldódás és olvadás szavakat. Ismerje az időjárás elemeinek nevét.
- Megadott szempontok alapján tudjon csoportosításokat, rendszerezéseket végezni.
- Tudja a világtájakat meghatározni. Legyen képes a leggyakoribb térképjelek alapján, elemi szinten térképet használni.
- Ismerje környezetének, hazánkban legjellemzőbb felszíni formáit és felszíni vizeit.
- Ismerje elemi szinten hazánk nagy tájait, környezeti értékeit, és az ott élő emberek életét. Tudjon lakóhelyén biztonságosan közlekedni.
- Tudja felsorolni a növények és az állatok életéhez szükséges környezeti feltételeket. Ismerje fel és nevezze meg egy fás szárú, egy lágyszárú növény, egy emlős, egy madár, egy gerinctelen állat testrészeit.
- Ismerje fel a házban és a ház körül élő leggyakoribb állatokat, háziállatokat. Tudja megkülönböztetni a leggyakoribb gyümölcsöket, zöldség- és szántóföldi növényeinket.

- Ismerje testének működését elemi szinten. Tudjon a testén méréseket végezni.
- Ismerje a talaj-, a víz-, a levegőszennyezés megelőzését, a szennyezés egészségkárosító hatásait.

Továbbhaladás feltételei – idegen nyelv

4. évfolyam

- a. A tanuló ismerje meg és tudja használni a témakörökben körülötte nyelvileg kibővülő világ szavait és kifejezéseit.
- b. A tanuló ébredjen tudatára annak, hogy érzelmeit, gondolatait anyanyelvétől eltérő, idegen nyelven is ki tudja fejezni.
- c. Értse meg az óravezetéssel kapcsolatos kifejezéseket, utasításokat.
- d. Tudja helyes kiejtéssel mondani a tanult szavakat, helyes intonációval tudjon egyszerű témájú beszélgetést folytatni.
- e. A megtanult és a fonetikus írásmódot tükröző szavakat, mondatokat tudja hiba nélkül tollbamondás után leírni.
- f. Tudjon reagálni a spontán feltett kérdésekre
- g. Értse meg a normál beszédüteműnél valamivel lassabb szóbeli nyelvi közlést, ha az nem tartalmaz számára idegen szavakat, kifejezéseket.
- h. A tanuló értse meg a tanult nyelvtani jelenségek keretei között a tanult tantervi témákban folytatott beszélgetést.
- i. Tudjon kérni és adni információkat.
- j. Tudjon előadni rövid meséket, történeteket.
- k. Tudja helyes hangsúlyozással és az anyanyelvi beszélő számára is érthető intonációval felolvasni az ismert és csak kevés ismeretlen szót tartalmazó rövid szövegeket.
- l. Az ilyen jellegű szövegeket tudja tollbamondás alapján leírni.
- m. Az aktív szókincs kb. 300 lexikai egység, a receptív ennek a fele.
- n. Tudjon memoriterként min. 10 mondókát, versikét
- o. Tudjon társaival közösen elénekelni 8- 10 dalt.
- p. Ismerjen és tudjon játszani társaival együtt min. 2 gyermekjátékot

Továbbhaladás feltételei – irodalom (5-6. évfolyam)

5. évfolyam

A sikeres osztályozóvizsga alapkövetelményei:

- A mesék:
 - A mese fogalma; a mesék csoportosítása (népmese, műmese, tündérmese, hősmese, csalimese, bolondmese, állatmese, reális mese, láncmese)
 - A mese jellemzői, meseformulák, jellegzetes meseszereplők.
 - Klasszikus meseírók ismerete (Andersen, Puskin, La Fontaine).
- Művek:
 - Tündérszép Ilona és Árgyélus
 - Fehérlófia
 - Csali mese
 - Bolond mese
 - A kakas és a pipe
 - Phaedrus: A farkas és a bárány
 - La Fontaine: A farkas és a bárány
 - Andersen: A teáskanna
 - A rendíthetetlen ólomkatona
 - Lázár Ervin: Virág szemű
 - Saint Exupéry: A kis herceg (részlet)
 - Petőfi Sándor: János vitéz
 - A három műnem, azok jellemzőinek ismerete.
 - Az elbeszélő költemény meghatározása, jellemzői.
 - Alapvető költői szóképek, rímfajták, ritmusfajták felismerése.
 - A szűkebb természeti környezet, a szülőföld, a családi kapcsolatok.
 - A tájleíró költemény jellemzői.
 - Az útleírás, úti levél, tájleírás prózában.

- Az életkép, az idill a költészetben
- Petőfi Sándor: Szülőföldemen
- Petőfi Sándor: Az alföld
- Petőfi Sándor: Úti levelek (részlet)
- Arany János: Családi kör
- A teremtés , eredet, hagyomány motívuma
 - Alapvető történetek a görög és római mitológiából:
 - Párisz ítélete
 - Odüsszeusz kalandjai
 - Daidalosz és Ikarosz
 - Philémon és Baukisz
 - A “könyvek könyve”, a Biblia keletkezése, legfontosabb történetei.
 - A vízözön
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
 - A regény cselekménye, szereplői, szerkezete.
 - Konfliktusok a regényben.
 - A fő-, és mellékszereplők jellemzése.
 - A regény fő mondanivalója, üzenete.

Továbbhaladás feltételei

A tanulók tudjanak kívülről 10 verset. Legyenek képesek tanári segítséggel a tanult művekről rövid, egyszerű tartalmi, szerkezeti és stilisztikai elemzést készíteni. Tudják pontosan meghatározni néhány mű versformáját, ritmusát, műfaját. Írásbeli szövegalkotásban, feleleteikben használják a szakkifejezéseket, értelmezéseikben váljon hangsúlyossá az esztétikai szempont. Saját szavaikkal fogalmazzák meg a véleményüket, az ítéleteiket. Egy-egy óra anyagáról, egy-egy altémáról tudjanak önállóan vázlatot készíteni, saját vázlataik alapján tudjanak felkészülni. Megbeszélések, viták alkalmával legyenek toleráns vitapartnerek, saját véleményüket tudják határozottan képviselni. Kulturáltan tudjanak kommunikálni egymással egyszerűbb kérdésekről. A tanulók tudják csoportosítani, tipizálni a meséket, a mesetípusokhoz tudjanak példaszöveget rendelni, legalább egy hosszabb vagy két rövidebb mesét tudjanak kívülről. Tudjanak különbséget tenni népmese és irodalmi mese között,

tudjanak híresebb mesegyűjtőkről, gyűjteményekről vagy magyar és külföldi meseírókról. Ismerjék föl a mesék műfaji sajátosságait, tegyenek különbséget mese és valóság között, tudjanak felsorolni magyar mesehősöket. Tudják különválasztani törénelmünk valóságos hőseit tőlük. Ismerjék a népköltészet mitológiai, vallási gyökereit. Értelmesen és pontosan tudják felolvasni a szövegeket, a kívülről mondott szövegeket tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tudják elmondani. Néhány fogalom jelentését ismerjék, tudják helyesen használni azokat. Olvasónaplójukban, jegyzeteikben tanári segítséggel maguk javítsák a hibáikat, legyenek képesek az órai megbeszélések alapján kiegészíteni, javítani saját munkáikat. Írásbeli munkáikban törekedjenek a pontosságra, szakszerűségre, szóbeli feladataikban a pontosságra, a helyes beszédre.

6. évfolyam

A sikeres osztályozóvizsga alapkövetelményei:

- Memoriterek
 - Toldi 1. ének 1-6. vsz.
 - Kőmíves Kelemenné 12. versszak
 - Az egriek esküje az Egri csillagokból
- A ballada jellemzői
- A legendárium
- Az allegória fogalma
- Arany János élete, művészete
- A Toldi keletkezése, mottó, cselekménye szerkezeti felépítése
- Egri csillagok keletkezése, forrásai, cselekménye- a történelmi regény fogalma
- A ballada fogalma: A walesi bárdok, Kőmíves Kelemenné
- Reneszánsz, barokk, felvilágosodás, kuruc költészet – fogalmak

Továbbhaladás feltételei

A tanulók tudjanak kívülről 6-8 verset, néhány prózarészletet és egy-két drámai jelenetet. Legyenek képesek tanári segítség nélkül is a tanult művekről rövid, egyszerű tartalmi, szerkezeti és stilisztikai elemzést készíteni. Ismerjék fel néhány fontosabb mű versformáját, ritmusát, műfaját. Írásbeli szövegalkotásban, feleleteikben használják a szakkifejezéseket is, értelmezéseikben váljon hangsúlyossá az esztétikai szempont. Tágabb összefüggések figyelembevételével fogalmazzák meg véleményüket, ítéleteiket. Egy-egy óra anyagáról, egy-egy altémáról tudjanak önállóan vázlatot készíteni, saját vázlataik alapján tudjanak felkészülni. Megbeszélések, viták alkalmával legyenek toleráns vitapartnerek, saját véleményüket tudják

határozottan képviselni. Érvelési kultúrájuk legyen sokágú. Tudják csoportosítani és szembeállítani az érveket. Legyenek képesek a témával adekvát területekről

keresni indokokat, magyarázatokat, bizonyítékokat. Kulturáltan tudjanak kommunikálni egymással. A tanulók tudják csoportosítani, tipizálni a meséket, a mesetípusokhoz tudjanak példaszöveget rendelni, legalább egy hosszabb vagy két rövidebb mesét tudjanak kívülről. Értelmesen és pontosan tudják felolvasni a szövegeket, a kívülről mondott szövegeket tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tudják elmondani. Hangos olvasásuk legyen a szövegműfajhoz és a témához illő. Szituációs gyakorlatokban legyenek képesek a karakter megjelenítésére, a szövegmondás és játék ne váljon szét előadásukban. A legfontosabb fogalmak jelentését ismerjék, tudják helyesen használni azokat. A beszélő és elbeszélő szerepét tudják elválasztani és elbeszélő módokat tudják megkülönböztetni, a lírai beszélő szerepét tudják értelmezni. Feleleteikben és előadásaikban óvakodjanak az író és a műalkotás szövegében beszélő alak azonosításától. Olvasónaplójukban, jegyzeteikben maguk javítsák hibáikat. Írásbeli munkáik törekedjenek a pontosságra, szakszerűsésre, szóbeli feladataikban a pontosságra, a helyes beszédre. Tudatosuljon bennük a divatszavak, töltelékszavak, a szlengből át vett elemek kerülésének elvárása.

Továbbhaladás feltételei – magyar nyelv (5-6. évfolyam)

5. évfolyam

- A tanuló igazodjon el a mindennapi kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni. Alkalmazza a kérdés és a tudakozódás szóbeli formáit a közléshelyzetnek megfelelően.
- Legyen képes egy kb. 200 szavas írott (dokumentumszöveg és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan vázlatot készíteni. A tanuló ismerje a szövegszerkesztés állomásait. Legyen képes tanári segítséggel a szövegalkotáshoz anyagot gyűjteni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján. Tudjon min. 100 szavas magánlevelet megfogalmazni.
- A tanuló ismerje a főbb beszélőszervek működését. Ismerje fel a magánhangzókat, a mássalhangzókat. Ismerje a hangok csoportosításának a főbb szempontjait (rövid és hosszú, mély és magas magánhangzók, rövid és hosszú, zöngés és zöngétlen mássalhangzók). A tanuló ismerje fel egyéni közlésmódjának a jellemzőit, törekedjen megfelelő hangképzésre és helyes beszédlegzésre.
- Ismerje a betűrendbe sorolásnak, az elválasztásnak és a kepezésnek a fontosabb szabályait. Legyen képes a Magyar helyesírási szótárt tanári segítséggel használni. Különböztesse meg a szótót és a toldalékokat, tudja az összetett szavakat előtagra és utótagra bontani. Legyen képes megnevezni a helyesírási alapelveket, ismerje fel saját munkáiban a főbb helyesírási alapelvek alkalmazásának az eseteit, törekedjen a tanult helyesírási szabályok alkalmazására.
- A tanuló ismerje fel és nevezze meg a hangutánzó, a hangulatfestő, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat a szövegben. Törekedjen megfelelő használatukra a fogalmazásokban. Tudja segítséggel használni a Magyar szinonimaszótárt vagy a Magyar szókincstárt.
- Tudjon memoriterként min. 10 magyar közmondást és szólást, legyen képes értelmezni őket.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált megfogalmazására. Legyen képes 2-3 mondatban a mindennapi élményeiről és olvasmányai hatásáról beszélni.

6. évfolyam

- A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit, figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és továbbadni.
- Legyen képes egy kb. 200-250 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban megfogalmazni.
- Tudjon a különféle írott információhordozókból az anyaggyűjtés során tanári segítséggel jegyzetet készíteni.
- Legyen képes tanári irányítással a szövegalkotáshoz anyagot gyűjteni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján.
- Ismerje föl és tudja megnevezni a legáltalánosabb sajtótermékeket (napi-, hetilap, folyóirat).
- A tanuló ismerje a főbb szófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, névelő, névutó, kötőszó, igekötő, kötőszó) általános jellemzőit, alaki sajátosságait. Ismerje fel őket az írott szövegekben, és tudja megnevezni őket. Ismerje és tudja alkalmazni mindennapi írásbeli alkotásaiban az ige, a főnevek (különös tekintettel a tulajdonnevek), a számnevek és melléknevek legáltalánosabb helyesírási szabályait és nyelvhelyességi tudnivalóit.
- Ismerje a szóképzés fogalmát, és tudjon néhány képzőt megnevezni és fölismerni.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált megfogalmazására, álláspontjának megvédésére. Legyen képes 2-3 mondatban a mindennapi élményeiről és olvasmányai hatásáról beszélni.
- Törekedjen mások számára is érthető, nyelvileg igényes és helyes beszédre, megfelelő artikulációra.

Továbbhaladás feltételei – matematika (5 – 6. évfolyam)

5. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- A gondolkodási módszerek követelményei a többi témában konkretizálódnak

Számтан, algebra

- A tanult számok helyes leírása, olvasása, számegyenesen való ábrázolása, két szám összehasonlítása.
- A tízes számrendszer biztos ismerete.
- Összeadás, kivonás, szorzás, kétjegyűvel való osztás a természetes számok körében.
- Egyjegyű nevezőjű pozitív törtek (legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek) összeadása és kivonása két tag esetén, az eredmény helyességének ellenőrzése.
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén.
- Egyszerű egyenletek, szöveges feladatok megoldása következtetéssel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Konkrét pontok ábrázolása, pontok koordinátáinak leolvasása.

Geometria, mérés

- Szakasz másolása, adott távolságok felmérése.
- Felezőmerőleges szemléletes fogalma.
- Téglalap (négyzet) kerületének, területének, kocka felszínének és térfogatának kiszámítása konkrét esetekben.
- Hosszúság és terület szabványmértékegységei és egyszerűbb átváltások konkrét gyakorlati feladatokban. A térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységei.

Valószínűség, statisztika

- Konkrét feladatok kapcsán a biztos és a lehetetlen események felismerése.
- Két szám számtani közepének (átlagának) meghatározása.

6. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- A gondolkodási módszerek követelményei a többi témakörben konkretizálódnak.
- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.

Számтан, algebra

- Tört, tizedestört, negatív szám fogalma.
- Pozitív törtek szorzása és osztása pozitív egésszel.
- 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű, konkrét arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása szabadon választható módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Biztos tájékozódás a derékszögű koordináta-rendszerben.

Geometria, mérés

- A pont, egyenes, szakasz fogalmának helyes használata.
- Pont tengelyes tükrképének megszerkesztése.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek előállítása, szögmásolás, szakaszfelező merőleges szerkesztése.
- Háromszögek, négyszögek területének kiszámítása.
- Téglatest felszíne és térfogata konkrét esetekben.
- A térfogat és űrtartalom mértékegységeinek átváltása.

Valószínűség, statisztika

- Konkrét feladatok kapcsán a biztos és a lehetetlen események felismerése.
- Néhány szám számtani közepének (átlagának) meghatározása.

Továbbhaladás feltételei – idegen nyelv (5 – 6. évfolyam)

5. évfolyam

- A tanuló ismerje meg és tudja használni a témakörökben körülötte nyelvileg bővülő világ szavait és kifejezéseit.
- Tudjon reagálni a spontán feltett kérdésekre.
- Amennyiben ezt anyanyelvi nyelvtani ismeretei lehetővé teszik, tudjon párhuzamot vonni és ellentéteket keresni az anyanyelv és az idegen nyelv között.
- Értse meg a normál beszédtempónál valamivel lassabb szöveget, ha az számára csak kevés ismeretlen szót vagy kifejezést tartalmaz
- Tudja bemutatni iskolai, otthoni környezetét, egy átlagos nap tennivalóit legyen képes ismertetni.
- Tudjon elmesélni egy szokványos iskolai kirándulást, szabadidős programot.
- Az anyanyelvi olvasástempót megközelítő tempóban, helyes kiejtéssel és intonációval legyen képes felolvasni ismert és ismeretlen szövegeket.
- Tudja helyesen leírni tollbamondás után is a tanult szavakat, a nem fonetikus írásmódúakat is.
- Aktív szókincs: kb. 350 szó, passzív szókincs ennek kb. fele.

6. évfolyam

- Az idegen nyelvi közlések megértése, azokra való reagálás
- Tudjon a tanuló kérdésekre válaszolni, és önállóan is elmondani egy átélt eseményt.
- Tudja kifejezni a következő beszédshándékokat: vélemény, kötelezettség, tiltás, engedély, akarat, szándék, öröm, bánat, elégedettség, elégedetlenség, bocsánatkérés, megbocsátás, rosszsallás, elismerés, közömbösség, javaslat, tanácsolás, figyelmeztetés, segítség felajánlása és elfogadása, utasítás, jókívánságok.
- Tudja elmesélni iskolai és iskolán kívüli napirendjét, tudjon beszélni étkezési szokásokról, öltözködésről, tudjon jellemezni személyeket külső és néhány belső tulajdonságuk alapján
- Tudjon reagálni valós élethelyzetekben, hallott vagy látott jelenségekkel kapcsolatban.
- Tudjon képről önállóan néhány mondatot mondani (képleírás)
- Tudjon szöveget néma olvasással feldolgozni.

- Tudjon több mondatos összefüggő szöveget önállóan írásban megfogalmazni, tudjon üdvözlőlapot írni és megcímezni.
- Szókincs: kb. 400 lexikai egység produktív ismerete valamint kb. 200 szó, kifejezés receptív ismerete.

Továbbhaladás feltételei - történelem (5 - 6. évfolyam)

5. évfolyam

Az osztályozóvizsga témakörei:

1. Az őskori ember

- Az ember ősének kiemelkedése az állatvilágból.
- A zsákmányoló ember foglalkozásai, eszközei, életmódjának fő jellemzői.
- A termelő ember foglalkozásai, eszközei, életmódjának fő jellemzői.

2. Az ókori keleti kultúrák

- Az ősi Mezopotámia és a Babiloni Birodalom.
- Az ókori Egyiptom gazdasága és társadalma.
- Az ókori India és Kína.
- Kis népek az ókori Keleten.

3. Az ókori Hellász története

- A görög törzsek megtelepedése és életmódja.
- Az ókori görögök vallása és az olimpiák .
- Az ókori Athén és Spárta.
- A görög-perzsa háborúk története.
- Nagy Sándor birodalma.

4. A Római Birodalom története

- A világbirodalom kialakulása.
- A pun háborúk története.
- Királyság, köztársaság és császárság Rómában.
- Róma és a provinciák.
- Mindennapi élet az ókori Római Birodalomban.
- A népvándorlás és a Nyugatrómai Birodalom bukása.

5. A korai középkor története Európában és Magyarországon

- A feudális gazdaság és társadalom kialakulása.
- A hűbériség és a lovagok élete.
- Gazdálkodás a feudális nagybirtokokon.
- A feudális egyház hatalma.
- A középkori városok kialakulása.
- Kézművesipar és kereskedelem a középkorban.
- Honfoglalás és letelepedés.
- Államalapítás: I. István uralkodása.
- I. László és Könyves Kálmán uralkodása.
- Az Aranybulla.
- IV. Béla uralkodása és a tatárjárás.

A továbbhaladás feltételei:

A diák tudjon különbséget tenni a történelem forrásai (tárgyi, írásos, szóbeli) között. Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később, mennyivel – a kerettantervben megadott lépték szerint. Tudja, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók. Tudjon tanult történetet elmondani kérdések alapján a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit különbözőléptékű térképeken megmutatni. Tudjon kérdéseket feltenni a tanult történetekhez. Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között. Tudjon elvégezni egyszerű kronológiai számításokat.

6. évfolyam

Követelmények a 6. évfolyam végén:

- Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori, középkori és kora újkori egyetemes és magyar kultúrkincs élményszerű megismerésével. A családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése.
- A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása.
- Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.

- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.
- Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.
- Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak.
- Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.
- Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

- Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját.
- Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

Továbbhaladás feltételei – természetismeret

5. évfolyam

- Legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére élőszóban, rajzban és írásban. Tudják felidézni a természeti és az ember által létesített környezetre vonatkozó konkrét, szemléletes képi tartalmakat. E képzetek alapján tudjanak ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni.
- Legyenek képesek a leggyakoribb térképjelek alapján elemi térképhasználatra. Fogalmazzák meg milyen az aktuális időjárás. Tudják a tanult mértékegységek alkalmazásával a vizsgált jelenségeket mennyiségileg is jellemezni, és a mért adatokat értelmezni. Tudják megkülönböztetni a különböző halmazállapotokat és értsék azok változásait. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék az időjárást kialakító legfontosabb tényezőket. Jellemezzék éghajlatunkat. Ismerjék az időjárási események és a felszín változása közötti összefüggéseket.
- Ismerjék fel a megfigyelt táj legfontosabb felszínformáit. Tudják értelmezni az egyszerű felszínformákat kialakulásuk szerint. Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani megfigyelt kőzetmintákról. Ismerjék fel az emberek földrajzi környezetet veszélyeztető tevékenységét. Értsék meg, hogy a környezet állapotának romlásáért az emberek a felelősek.
- Tudják megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsseinket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezzék azokat. Ismerjék a táplálkozásunkban betöltött szerepüket.
- Ismerjék fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Legyenek tisztában az állatvédelem jelentőségével, erkölcsi szabályaival.

6. évfolyam

- Tudjanak a konkrét környezeti jelenségekből általánosítani, elvonatkoztatni. Ismerjék fel és értsék meg a vizsgált jelenségekben, folyamatokban megmutatkozó oksági kapcsolatokat, összefüggéseket, törvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető méréseket elvégezni és a mért adatokat értékelni. Ismerjék fel ezek közül azokat, amelyek veszélyesek lehetnek, tudják elkerülni azokat! Bemutatás után legyenek képesek egyszerű kísérleteket fegyelmezetten és a balesetvédelmi, érintésvédelmi, tűzvédelmi szabályok betartásával megismételni, a tapasztalt jelenségeket elmondani.
- Elemi szinten tájékozódjanak a térképen és a földgömbön a fókusz segítségével. Használják a térképet egyszerű földrajzi ismeretek megszerzésére, tudjanak adatokat leolvasni a domborzati és vízrajzi térképekről. Tudják felsorolni a kontinenseket és óceánokat. Legyenek egyszerű, szemléletes képzeteik a földrajzi övezetekről.

- Ismerjék fel jellemző álló- vagy mozgóképről és leírás alapján hazánk nagytájakait, lakókörnyezetük néhány nevezetes települését, az ország fővárosát.
- Tudják felidézhető képzeteik segítségével jellemezni a hazai életközösségeket. Tudjanak egyszerű táplálékláncokat bemutatni. Ismerjék a legjellegzetesebb hazai növény és állatfajok testfelépítését, életmódját. Értsék meg a természet védelmének jelentőségét, a fenntartható gazdaság feltételeit.

Továbbhaladás feltételei – informatika (5 – 6. évfolyam)

5. évfolyam

1 Az informatikai eszközök használata: A tanuló

- Tudjon számítógépet önállóan üzembe helyezni.
- Ismerje a főbb egységeket és funkcióikat.
- Ismerje a háttértárolók szerepét, azok néhány fajtáját.
- Tudjon lemezmeghajtót kiválasztani.
- Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, a számára szükséges fájlt megtalálni.
- Tudjon könyvtárat létrehozni, törölni.
- Tudjon fájlt, könyvtárat áthelyezni, törölni.
- Ismerje a lemezkezelés szabályait.
- Tudja megkeresni az általa használt programok futtatható és egyéb állományainak ikonjait.

2 Informatika-alkalmazói ismeretek: A tanuló

- Tudjon önállóan használni egyszerű rajzkészítő programot.
- Tudatosan használja a rajzolóprogramot rajzos-szöveges munkáinak megalkotására, módosítására.
- Tudja a dokumentum egy részét kijelölni.
- Tudja mozgatni a dokumentum kijelölt részeit.
- Tudja segítséggel elmenteni elkészült munkáit az általa kiválasztott helyre, azokat tudja onnan visszatölteni.
- Tudja segítséggel kinyomtatni kész munkáját.
- Tudjon önállóan begépelni szöveget.
- Tudja több módon kijavítani, módosítani a szöveget.
- Tudja a dokumentum egy részét kijelölni.

3 Infotechnológia: A tanuló

- Legyen képes egyszerűen kódolt üzenet olvasására, továbbítására.

- Tudjon használni egy titkosírást, az abban levő üzenet információtartalmát képes legyen megérteni.
 - Legyen tisztában a kódolás menetével, az információk ilyen kezelésével.
 - Ismerjen meg különböző információfajtákat.
- 4 Infokommunikáció: A tanuló
- Tudjon cím alapján weboldalt felkeresni.
 - Lászon példát internetes keresésre.
- 5 Az információs társadalom: A tanuló
- Ismerje fel az információ jelentőségét a régi és a mai társadalmakban.
- 6 Könyvtár és médiainformatika: A tanuló
- Ismerjen fel nyomtatott és nem nyomtatott dokumentumokat.
 - Ismerje a nyomtatott dokumentumok, periodikák típusait.
 - Tudjon információt szerezni nem nyomtatott dokumentumokból.
 - Ismerje az iskolai könyvtár szépirodalmi és szakirodalmi részeit, legyen tisztában az itt használt kétféle raktári renddel.
 - Tudjon számára szükséges irodalmat megkeresni a könyvtári részekben.
 - Ismerje a könyvek formai jellemzőit.

6. évfolyam

- 1 Az informatikai eszközök használata: A tanuló
- Tudja több módon is elindítani az általa használt programokat.
 - Tudjon menüelemeket, parancsokat használni.
 - Tudja használni a grafikus felület ablakait, ablakrendszerét, tudja módosítani azok tulajdonságait.
 - Tudjon önállóan használni játék- és oktatóprogramokat.
- 2 Informatika-alkalmazói ismeretek: A tanuló
- Tudjon kezelni megfelelő program segítségével hangos, képes dokumentumot.
 - Tudjon megfelelő program segítségével rövid animációt elkészíteni.
 - Ismerje a vágólap szerepét, tudja azt használni szerkesztési műveletekre.

- Tudja kinyomtatni kész munkáját.
- Tudjon önállóan begépelni szöveget.
- Tudja több módon kijavítani, módosítani a szöveget.
- Tudja a dokumentum egy részét kijelölni.
- Tudja végrehajtani karakterek, szavak formázását.
- Tudjon kezelni megfelelő program segítségével hangos, képes dokumentumot.
- Tudjon hangfelvételt készíteni arra alkalmas program segítségével.

3 Infotechnológia: A tanuló

- Tudja különféle formákban megfogalmazni a hétköznapi életben és az iskolában előforduló események, tevékenységek algoritmizálható részeit.
- Tudjon Logo nyelven egyparaméteres eljárásokat létrehozni.
- Tudja a létrehozott eljárásokat építőelemként felhasználni.
- Alkalmazza a paraméterek módosításával megvalósítható vizsgálatokat.
- Ismerje fel és tudja különféle formákban megfogalmazni a hétköznapi életben és az iskolában előforduló eseményeket, tevékenységek algoritmizálható részleteit.
- Tudjon Logo nyelven többparaméteres eljárásokat létrehozni.
- Tudjon létrehozni rekurziót tartalmazó többparaméteres eljárásokat.
- Tudjon egyszerűbb folyamatokat modellezni a paraméterek módosításával, lássa a paraméterek szerepét, hatását.
- Ismerje fel az adatok (paraméterek) visszajelzésének tényét.
- Legyen tisztában a kódolás menetével, az információk ilyen kezelésével.
- Lássa meg a kapcsolatot az információ különböző megjelenési formái között.
- Ismerje, értse az információ, mint jelenség lényegét.

4 Infokommunikáció: A tanuló

- Tudjon segítséggel elektronikus levelet olvasni és küldeni.

5 Az információs társadalom: A tanuló

- Ismerje fel az információ jelentőségét a régi és a mai társadalmakban.

6 Könyvtár és médiainformatika: A tanuló

- Tudjon a könyvtár médiatár részéből számára szükséges dokumentumot kiválasztani.
- Ismerje a betűrendes katalógus felépítését.
- Ismerje a katalóguscédulán található legfontosabb adatokat.
- Tudjon katalógus-cédulákat használni.
- Tudjon keresni megadott szempontok alapján a betűrendes katalógusban szerző szerint, cím szerint.
- Tudjon tájékozódni a “kézi könyvtár”-ban.
- Tudjon segédkönyveket használni információszerzésre.
- Alkalmazza az ábécét a lexikonban, szótárban keresésnél.

Továbbhaladás feltételei – irodalom (7 – 8. évfolyam)

7. évfolyam

A sikeres osztályozóvizsga alapkövetelményei:

- A romantika irodalmának jellemzői
- A klasszicista stílusjegyek
- A reformkor irodalma
- Berzsenyi Dániel élete, művészete (A közelítő tél, Búcsúzás Kemenes-aljától)
- Kölcsey Ferenc élete, művészete (Himnusz, Huszt – memoriter; Himnusz, Huszt, Parainesis elemzése)
- Vörösmarty Mihály élete, művészete (Szózat – memoriter; Szózat, A vén cigány, Kölcsey, Pázmán, Vashámor – műelemzés)
- A Himnusz és a Szózat összehasonlító elemzése
- Petőfi Sándor élete, művészete (A Tisza, Szeptember végén, Nemzeti dal, Föltámadott a tenger – memoriter; A Tisza, Fa leszek, Szeptember végén, A XIX. század költői – ars poética, Egy gondolat bánt engemet, Nemzeti dal, Föltámadott a tenger – verselemzés)
- Arany János élete, művészete (Nemzetőr dal, A fülemile – szatíra – műelemzés)
- Jókai Mór élete, művészete, A köszívű ember fiai (a mű keletkezési körülményei, cselekménye, a szereplőinek a jellemzése, szerkezete)
- A novella, az elbeszélés, az anekdota műfaji jellemzői
- Mikszáth Kálmán élete, művészete, novellaelemzés: Bede Anna tartozása, A néhai bárány, A Balóthy- domínium, A pénzügyminiszter reggelije
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (a mű keletkezési körülményei, cselekménye, a regény szereplőinek a jellemzése, szerkezete)
- A dráma műneme és sajátosságai
- Szigligeti Ede: Liliomfi című művének elemzése
- Fogalmazási ismeretek:
 - elbeszélés leírással

- levél jellemzéssel
- könyvismertetés

Továbbhaladás feltételei:

A tanulók a hetedik évfolyam végére legyenek képesek irodalmi művek önálló és közös feldolgozására, elemzésére, értelmezésére. Alakuljon ki bennük a komplex elemzés fogalma. A tanulóknak alapvető irodalmi művekről, szerzőkről, korszakokról, stílusokról legyen megfelelő ismeretük, tudásukról szóban és írásban is legyenek képesek számot adni, ugyanakkor legyenek képesek élményeik, ismereteik, tudásuk átadására, közvetítésére is. Alakuljon ki értékrendjük, amelynek rendszerében sajátos helyet jelölhetnek ki az esztétikai érzékelés során befogadott valóságelemeknek. A tanulók tudjanak különbséget tenni elsődleges és másodlagos szempontok, értékes és értéktelen, fontos és lényegtelen között. Alakuljon ki bennük egy motivált, mindenfajta kultúrára, kulturális értékre nyitott, érdeklődő befogadói attitűd. A tanulók legyenek képesek kulturáltan kommunikálni az irodalomról, ismereteiket biztosan tudják alkalmazni, vitában tudjanak együttműködni partnerükkel, partnereikkel. Tudjanak tisztán, megfelelő ritmussal, értelmes tagolással összefüggően beszélni, állításaikat érvekkel támasszák alá. Tudjanak érthetően hangosan olvasni, néma olvasásuk mellett a hangos olvasás se okozzon megértési problémákat. Lírai szövegek értelmezésében, elemzésében használjanak poétikai, stilisztikai fogalmakat, az alapvető stílusesszüközöket, nyelvi alakzatokat ismerjék, és elemzéseikben külön kapjon ez hangsúlyt. Ismerjenek irodalomtörténeti korszakokat, szerzői életműveket, stílusokat, irányzatokat, s tudjanak párhuzamot vonni az irodalom és más művészetek között. Ismerjenek irodalmon belüli kapcsolódásokat, összefüggéseket, ismerjenek irodalmi, művelődéstörténeti összefüggéseket, tudjanak “egymáshoz rendelni” irodalmi alkotásokat és más művészetek műalkotásait. Tanulási, felkészülési szokásaikban váljon igénnyé a könyvtár használata, a szakkönyvek, folyóiratok olvasása. Ismerjék meg a médiaműfajok közti különbséget. Lássák át az egyes médiumok műsorstruktúráját, a lapok, folyóiratok rovatstruktúráját.

8. évfolyam

A sikeres osztályozóvizsga alapkövetelményei:

- A Nyugat és nemzedéke
- Ady Endre élete és művei:
 - Góg és Magóg ...
 - A magyar Ugaron
 - Párisban járt az Ősz
 - Őrizem a szemed (memoriter)
 - Dózsa György unokája

- A föl-földobott kő (memoriter)
- Móricz Zsigmond élete és művei:
 - Hét krajcár
 - Légy jó mindhalálig-kötelező olvasmány
- Babits Mihály, Kosztolányi Mihály, Tóth Árpád egy-egy verse
- József Attila élete és művei:
 - Tiszta szívvel
 - Anyám, Mama (memoriter)
 - Születésnapomra
- Radnóti Miklós élete és művei:
 - Nem tudhatom (memoriter)
 - Tétova óda
 - Razglednicák
- A dráma műfaji jegyei
- Kertész Imre: Sorstalanság-részlet

A továbbhaladás feltételei:

A tanulók a nyolcadik évfolyam végére legyenek képesek irodalmi és más művészeti ágakba tartozó művek önálló és közös feldolgozására, elemzésére, értelmezésére. Lássák át a kapcsolatot irodalom és képzőművészet, irodalom és zene között. Ismerjenek meg különböző művészeti ágakban felbukkanó vándormotívumokat, témákat. Legyenek képesek a szövegek, irodalmi művek strukturális és tartalmi szempontú elemzésére, az összefüggések felismerésére és értelmezésére, tudják alkalmazni a megfelelő terminusokat, azokat jól ismerjék, legyenek tisztában jelentőségükkel, szerepükkel. A tanulóknak irodalmi művekről, szerzőkről, korszakokról, stílusokról legyen megfelelő ismeretük, tudásukról szóban és írásban is legyenek képesek számot adni, ugyanakkor legyenek képesek élményeik, ismereteik, tudásuk átadására, közvetítésére is. Figyeljenek fel a művek jelentésének változására az egyén életén belül és különböző korokra való tekintettel is. Tudjanak róla, hogy minden műalkotásnak több olvasata van. Legyenek képesek önállóan különböző műfajú szövegek alkotására, legyenek képesek az irodalomról, művészetekről alkotott írásaikban a szabatos, pontos fogalmazásra, ismereteiket felhasználva, alkalmazva fogalmazták meg önálló gondolataikat, ítéleteiket, kritikai észrevételeiket. Az általános, egyetemes erkölcsi- etikai és esztétikai értékek mentén alakítsák ki saját értékrendjüket, alakítsák egyéni ízlésüket. Legyenek képesek a saját és az általános értékek között megfelelő egyensúlyt teremteni., véleményüket, bírálatukat ezek összhangjában alakítsák ki. Tudjanak tisztán, megfelelő ritmussal, értelmes tagolással összefüggően beszélni,

állításait érvekkel támasszák alá.

Tudjanak érthetően hangosan olvasni, néma olvasásuk mellett a hangos olvasás se okozzon megértési problémákat. Legyenek képesek többféle elbeszélő módon és többféle elbeszélői műfajban önálló szövegalkotásra. Legyenek tisztában alapvető verstani kategóriákkal, ismerjék a különböző ritmusrendszereket. Ismerjenek irodalmon belüli kapcsolódásokat, összefüggéseket, ismerjenek irodalmi, művelődéstörténeti összefüggéseket, tudjanak “egymáshoz rendelni” irodalmi alkotásokat és más művészetek műalkotásait. Legyenek rutinosak az internet használatában. Legyenek képesek adatokat keresni a világhálón.

Továbbhaladás feltételei – magyar nyelv (7-8. évfolyam)

7. évfolyam

- A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Tudjon szóban és írásban rövid, mindennapi köszöntőt fogalmazni. Legyen képes háláját, köszönetét néhány összefüggő mondatban megfogalmazni, azt érthetően, kifejezően tolmácsolni.
- Figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és továbbadni.
- Legyen képes egy kb. 250-300 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni.
- Tudjon a különféle írott és elektronikus információhordozókból az anyaggyűjtés során adatokat gyűjteni, jegyzetet készíteni.
- Legyen képes a gyűjtött anyagot elrendezni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján. Tudja tanári segítséggel lejegyezni a felhasznált információforrások adatait.
- A tanuló ismerje a főbb szószerkezeteket (alárendelő, mellérendelő, hozzárendelő szószerkezetek), általános jellemzőiket. Ismerje fel őket az írott szövegekben, és tudja megnevezni őket. Tudja megnevezni és fölismerni a mondat részeit (alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző), a tanult módon jelölje az egyes mondatrészeket az egyszerű mondatokban.
- Ismerje a szóalkotás legáltalánosabb módjait és azok helyesírását.
- A helyesírási segédkönyvek segítségével legyen jártas az összetett szavak helyesírásában.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált szóbeli és írásbeli megfogalmazására, álláspontjának megvédésére. Legyen képes adott témában, felkészülés után, vázlat segítségével néhány perces kiselőadást tartani.
- Törekedjen mások számára is érthető, nyelvtileg igényes és helyes beszédre, megfelelő artikulációra.

8. évfolyam

- A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Beszélgetés közben ügyeljen a párbeszéd illemszabályainak betartására. Figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és írásban és szóban továbbadni.
- Legyen képes egy kb. 300-350 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni.
- Tudjon a különféle írott és elektronikus információhordozókból az anyaggyűjtés során adatokat gyűjteni, jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes a helyi és az iskolai könyvtár anyagában eligazodni, tudja használni a könyvtári adatbázist egy-egy témához történő anyaggyűjtésben. Legyen képes a gyűjtött anyagot elrendezni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján. Tudja lejegyezni a felhasznált információforrások adatait.
- A tanuló ismerje és a szövegalkotásban használja a különböző mondatfajtákat. Ismerje fel és tudja megnevezni az összetett mondatokat (mellérendelő és alárendelő összetett mondatok) és azok altípusait. Törekedjen az összetett mondatok különböző fajtáinak változatos használatára a szóbeli és írásbeli szövegalkotásai során. Ismerje és alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. A helyesírási segédkönyvek segítségével legyen jártas az idézés helyesírásában.
- Ismerje a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált szóbeli és írásbeli megfogalmazására, álláspontjának megvédésre. Legyen képes spontán, illetve irányított vitában kulturáltan részt venni, álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni.
- Törekedjen mások számára is érthető, nyelvileg igényes és helyes beszédre, megfelelő artikulációra.

Továbbhaladás feltételei – matematika (7 – 8. évfolyam)

7. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- Gondolatok (állítások, feltételezések, választások, stb.) világos, érthető szóbeli és írásbeli közlése.
- Egyszerű állítások igazságának eldöntése.
- Sorbarendezés, kiválasztás legfeljebb 4 elem esetén.

Számtan, algebra

- Alapműveletek helyes elvégzése kis abszolútértékű egészek, törtek, tizedestörtek körében egyszerű esetekben.
- 10 pozitív egész kitevőjű hatványai, 10-nél nagyobb számok normálalakja.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása egyszerű konkrét feladatokban.
- Egyszerű százalékszámítási feladatok.
- Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány közös többszörösének megkeresése.
- Egyszerű elsőfokú egy ismeretlenes egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel is.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal egyszerű esetekben.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, néhány taggal megadott sorozat esetén szabály(ok) keresése.

Geometria

- Szög (fok), hosszúság, terület, térfogat, tömeg, űrtartalom, idő mérése a szabványos mértékegységeinek ismerete.
- Háromszögek területének kiszámítása.
- Adott pont középpontos tükrképének megszerkesztése.
- Szögfelező szerkesztése.

- Háromszöggel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztések.
- Háromszögek és konvex négyszögek belső szögeinek összege.
- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok valamint a henger hálójának felismerése, jellemzése.

Valószínűség, statisztika

- A gyakoriság fogalma.
- Egyszerű grafikonok olvasása, készítése.

8. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- Szabatos, pontos írásbeli és szóbeli fogalmazás.
- Szövegértelmezés egyszerű esetekben.
- A tanult halmazműveletek felismerése két egyszerű, konkrét halmaz esetén.
- Sorbarendezés, kiválasztás legfeljebb 4-5 elem esetén, az összes eset felsorolása.

Számтан, algebra

- Alapműveletek helyes sorrendű elvégzése egyszerű esetekben a racionális számkörben.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések (képletek) átalakítása, helyettesi értékek kiszámítása.
- Elsőfokú egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- x a $x+b$ függvény és ábrázolása konkrét racionális együtthatók esetén.

Geometria

- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok felszíne és térfogata.
- Adott pont eltolása adott vektorral.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.
- Pitagorasz-tétel ismerete (bizonyítás nélkül).

Valószínűség, statisztika

- Relatív gyakoriság.
- Leggyakoribb és középső adat meghatározása kisszámú konkrét adathalmazban.
- Grafikonok készítése, olvasása egyszerű esetekben

Továbbhaladás feltételei – idegen nyelv (7 – 8. évfolyam)

7. évfolyam

- Tudjon a tanuló információt kérni és adni az előzőnél hosszabb terjedelemben, tudjon kifejezni figyelmeztetést, ígéretet, kíváncsiságot és sajnálkozást.
- A tanuló a témakörök alapján bővítse információs anyagát.
- Az árnyaltabb kifejezésekhez tartozó nyelvtani anyagot sajátítsa el, hogy a közlésben aktív módon használhassa.
- Értsék meg a tanulók a beszélt és írott szövegben található információkat, ha azok csak viszonylag kis százalékban tartalmaznak ismeretlen szavakat.
- Ismerjék a tanulók a idegen nyelvű levelezés hivatalos formáját, magánlevelezésükben tudják is alkalmazni azt.
- Tudjanak a tanulók rövidebb szöveget szótár segítségével önállóan is feldolgozni.

8. évfolyam

- Tudja a tanuló kifejezni a következő beszédshándékokat: emlékeztetés, szándék, terv, előrejelzés, bizonyosság, bizonytalanság, meglepetés, remény, együttérzés
- Tudjon a tanuló megérteni az életkori sajátosságainak megfelelő nyelvi szintű szöveget élőbeszédben és hanganyagról.
- Tudjon kérdésekre magyarázó jellegű válaszokat adni, képeket, képsorokat leírni, értelmezni.
- Tudjon beszélgetést folytatni a hétköznapi élet tanult témaköreiben.
- Legyen képes a tanuló ismeretlen szöveget önállóan, szótár segítségével feldolgozni, egyszerű, autentikus szöveget megérteni, tartalmát saját szavaival összefoglalni.
- Legyen képes a tanuló ismert és ismeretlen szöveget hangosan felolvasni normál tempóban, helyes intonációval.
- Tudjon a tanuló embereket és jelenségeket röviden jellemezni, mindennapi életével kapcsolatos eseményekről fogalmazást írni.
- Szótár segítségével tudjon szövegeket németről/angolról magyarra és magyarról németre/angolra fordítani.

Továbbhaladás feltételei – történelem (7 – 8. évfolyam)

7. évfolyam

Az osztályozóvizsga témakörei:

1. A polgári Európa létrejötte

- Az ipari forradalom első szakasza.
- Oroszország a XVIII. században: I. Péter cár reformjai.
- Az észak-amerikai függetlenségi háború története.
- A nagy francia forradalom fő eseményei.
- Napóleon császársága.

2. Magyarország története a XVIII-XIX. században

- Mária Terézia és II. József uralkodása.
- A magyar jakobinus mozgalom.
- Széchenyi István és Kossuth Lajos reformtervei.
- A törvényhozás menete a reformkorban, reformországgyűlések.
- Politikai küzdelmek 1847-ben.

3. Forradalom és szabadságharc

- Polgári forradalom Pest-Budán 1848. márc. 15.
- Az áprilisi törvények.
- A szabadságharc kitörése.
- A téli hadjárat.
- A tavaszi hadjárat.
- A szabadságharc bukása.
- Megtorlás és Haynau-rémuralma.
- A Bach-rendszer és a kiegyezés.

4. Európa és a világ a XIX. században

- A gyárpar kialakulása és jellemzői.

- Az ipari forradalom második szakasza.
- A szabadverseny és a monopolkapitalizmus jellemzői.
- Az olasz és a német egység létrejötte.
- Polgárháború az USA-ban.
- A tőkekivitel és a gyarmatosítás.

5. Az I. világháború története

- Katonai szövetségek kialakulása a világháború előtt.
- A háború kitörése: a sarajevói merénylet.
- A világháború első szakasza.
- A tömegek és a gépek háborúja.
- A világháború vége: a Központi Hatalmak veresége.

A továbbhaladás feltételei:

Készítsen önállóan vázlatot az adott témáról. A diák tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján. Tudjon egyszerű történelmi tárgyú táblázatokat, grafikonokat, diagramokat értelmezni néhány mondatban. Tudjon egyszerűbb forrásokat értelmezni tanári segítséggel. Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit. Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban. Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit. Tudja összehasonlítani különböző időszakok térképeit. Legyen képes egy-egy ország területváltozásait térképről leolvasni. Tudja megállapítani, hogy a magyar és egyetemes történelem megjelölt személyei közül kik voltak kortársak.

8. évfolyam

Az osztályozóvizsga témakörei:

1. Európa és a világ története a két világháború között

- A Párizs-környéki békék
- A fasizmus kialakulása Olaszországban.
- A nagy gazdasági világválság jellemzői.
- A válság megoldásának demokratikus módja az USA-ban.
- A fasizmus kialakulása Németországban. Kommunista diktatúra a Szovjetunióban.

- Útban a háború felé: 1936-39 eseményei.

2. Magyarország története a két világháború között

- Az őszirózsás forradalom
- A kommunista államcsíny-a tanácsköztársaság 133 napja.
- A fehérterror és a Horthy-korszak kialakulása.
- A bethleni konszolidáció intézkedései.
- A gazdasági világválság hatási Magyarországon.
- Magyarország 1936-38 között.

3. A II. világháború története

- A háború kitörése, Lengyelország német megszállása.
- Hitler nyugat-európai hadjárata.
- Német támadás a Szovjetunió ellen.
- Az USA hadba lépése.
- Fordulat a háború menetében.
- A normandiai partraszállás eseményei.
- Európa felszabadítása a német megszállás alól.
- A csendes-óceáni háború vége.
- Magyarország részvétele a II. világháborúban.

4. Európa és a világ története a II. világháború után

- A II. világháborút lezáró békeszerződések, az ENSZ megalakulása.
- A hidegháború kialakulása és „forró” pontjai.
- A gyarmati rendszer végleges felszámolása, a harmadik világ országai.
- A fegyverkezési verseny és az enyhülés folyamata.
- Kommunista diktatúrák Kelet-Európában.
- A globalizálódó világ: az Európai Unió kialakulása, működése.

5. Magyarország története 1945 után

- Az ország felszabadítása a német megszállás alól és a szovjet megszállás.
- A koalíciós kormányzás időszaka: 1945-48.
- A fordulat éve, 1948.
- A kommunista diktatúra kiépítésének folyamata: a Rákosi-korszak.
- Forradalom és szabadságharc 1956-ban.
- A puha diktatúra időszaka, a Kádár-korszak.
- A rendszerváltás időszaka: 1989-90.

A továbbhaladás feltételei:

A diák tudjon önálló könyvtári munka alapján kiselőadást tartani. Tudja, mi történt Európa más régióiban a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseménye idején. Legyen képes összefüggéseket találni a történelmi események és a technikai-gazdasági fejlődés legfontosabb állomásai között. Tudja a XX. századi magyar és egyetemes történelem legfontosabb fordulópontjait, idejét. Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait. Legyen képes néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást összehasonlítani. Ismerje a mai Magyarország közjogi és politikai rendszerének alapelemeit. Környezetének, lakóhelyének fontos történelmi eseményeit el tudja helyezni a köztörténet folyamában.

Továbbhaladás feltételei – biológia

7. évfolyam

- Ismerjék az életközösségek legjellemzőbb, táplálékláncot alkotó fajainak nevét, külső felépítését, életmódját.
- Tudjanak egy-egy táplálékláncot összeállítani a különböző életközösségek megismert élőlényeiből.
- Legyenek képesek kiemelni és összehasonlítani a különböző tájakon élő növények és állatok lényeges ismertetőjegyeit.
- Mondjanak egy-két példát a különböző életközösségek élőlényeinek testfelépítése és környezete közötti összefüggésre.
- Legyenek tisztában azzal, hogy a természetes életközösségek védelme az egész földi élet számára létfontosságú. Észleljék, ha környezetük állapota romlik, és legyen igényük annak megakadályozására.
- Ismerjenek példákat a különféle életközösségek károsításának módjára és annak megakadályozására.
- Ismerjék, hogyan kell az élőlényeket hasonló tulajdonságaik alapján rendszerezni, csoportosítani.
- Legyenek képesek a megfigyeléseik, vizsgálódásaik során nyert tapasztalatok értelmezésére.

8. évfolyam

- Tudják felsorolni az egyes életműködések szervrendszereinek fő részeit és ismerjék ezek működésének lényegét.
- Legyenek jártasak abban, hogy testükkel, életműködésükkel kapcsolatos ismereteket tudjanak szerezni a népszerűsítő művekből, és tudásuknak megfelelő szinten legyenek képesek az információk kritikus értékelésére.
- Tudják az emberi életszakaszok főbb testi, lelki és viselkedésbeli jellemzőit felsorolni.
- Tudatosuljon bennük, hogy az ivarszervek nem azonos ütemben fejlődnek a többi szervrendszerrel, a korai szexuális élet ártalmas lehet.
- Értsék meg, hogy az egyes emberek egyedfejlődése különböző ütemű, ezért az azonos életkorúak között is lehetnek olyan jelentős fejlettségbeli különbségek, amelyek mégsem kórosak. Legyenek toleránsak a más ütemben fejlődő és fogyatékos emberekkel.
- Legyen igényük a tisztaságra és az egészséges életmódra. Értsék a betegségek megelőzésének fontosságát.

Továbbhaladás feltételei – fizika

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására.
- Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben (pl. hó olvadása, vizes ruha száradása, stb.)
- Legyen tisztában az energia-megmaradás törvényének alapvető jelentőségével. Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.
- Legyen képes kisebb csoportban, társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére, azok értelmezésére.

8. évfolyam

- A diák ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket, a tanórán és az iskolán kívüli életben egyaránt.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat. Legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség- és árammérésre. Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét és megvalósításának lehetőségeit.
- Tudja az anyagokat csoportosítani elektromos és optikai tulajdonságaik szerint
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét. Ismerje a mindennapi optikai eszközöket.
- Legyen képes alapvető tájékozódásra az iskolai könyvtár lexikonjai, kézikönyvei, természettudományos ismeretterjesztő könyvei, folyóiratai között.

Továbbhaladás feltételei – kémia

7. évfolyam

A tanuló sorolja fel az atomot felépítő elemi részecskéket, tudja, hogy a protonok és az elektronok száma azonos a semleges atomban. Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma közti összefüggést. Nevezze meg a tanult atomokat, ionokat, molekulákat és tudja felírni kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján. Az elvégzett tanulókísérleteket szóbeli utasítás vagy leírás alapján szakszerűen mutassa be. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Legyen képes a tanult anyagok összetétel szerinti csoportosítására. Ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén. Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Legyen képes egyszerű tudományos népszerűsítő irodalmi részlet értelmezésére, lényegének elmondására.

8. évfolyam

A tanuló a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben. Néhány fontos tulajdonság említésével mutassa be a tanult elemeket, vegyületeket, írja fel kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Értelmezze a kémiai reakció lényegét (kiindulási anyagok és termékek megadása) az elvégzett kísérletek alapján. Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a kísérleti úton is megismert változásaikat, reakcióikat a megfelelő típusba (egyesülés, bomlás). Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Leírás alapján mutassa be a tanulókísérleteket, ezek során használja szakszerűen a laboratóriumi eszközöket. Alkalmazza a kémiai biztonságról szóló törvénynek az elvégzett kísérlet anyagaira vonatkozó előírásait. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Érzékszervvel megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a köznapiban is fontos szerves anyagokat. Használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal. Sorolja fel a természetes vizek összetevőit. Ismerje fel az egészségét, a környezet épségét veszélyeztető jelenségeket, problémákat saját környezetében. Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit. Legyen képes egyszerű tudományos leírás önálló értelmezésére, felhasználására.

Továbbhaladás feltételei – földrajz

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájait, legfontosabb országait.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

8. évfolyam

- A tanuló tudja bemutatni hazánk földrajzi környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával. Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat. Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.

Továbbhaladás feltételei – informatika (7 – 8. évfolyam)

7. évfolyam

1 Az informatikai eszközök használata: A tanuló

- Ismerje a számítástechnika fő alkalmazási területeit.
- Ismerje a központi egység és a perifériák közti információáramlás irányát. Ismerje a főbb egységeket, perifériákat és működési elvüket. Tudja a számítógépet és perifériákat önállóan használni.
- Tudjon könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, a számára szükséges fájlt megtalálni.
- Tudjon könyvtárat létrehozni, törölni.
- Tudjon fájlt, könyvtárat áthelyezni, másolni.
- Tudjon mágneslemezt formázni, legyen tisztában a lemezformázás veszélyeivel. Ismerje megfelelő lemezellenőrző program használatát.
- Tudjon önállóan használni multimédiás oktatóprogramokat.

2 Informatika-alkalmazói ismeretek: A tanuló

- Ismerje a bemutatókészítő program egyszerű lehetőségeit. Tudjon néhány kockából álló bemutatót készíteni tantárgyi problémáival kapcsolatban.
- Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.
- Legyen tisztában a dokumentumrészletek, saját munkájában való felhasználásának etikai, jogi normáival.
- Tudja a vágólapot több módon is használni.
- Tudja értelmezni a programok által szolgáltatott válaszokat.

3 Infotechnológia: A tanuló

- Tudja algoritmusleíró nyelven megfogalmazni a hétköznapi és matematikai problémák, tevékenységek algoritmizálható részleteit.
- Tudja programnyelvek kódolni az alapvető algoritmusstruktúrákat.
- Tudjon egyszerű (keresési és rendezési) algoritmusokat valamilyen programozási nyelven kódolni.

- Tudjon összetett algoritmusokat építeni az alulról felfelé és a lépésenkénti finomítás elve alapján.

4 Infokommunikáció: A tanuló

- Tudjon önállóan hasznos webhelyeket felkeresni.
- Szerezzen jártasságot tematikus és kulcsszavas keresők használatában.
- Tudja weboldalak szöveges és grafikus részleteit letölteni, elmenteni.
- Tudjon tematikus és kulcsszavas keresők használatával számára szükséges információkat megszerezni.

5 Az információs társadalom: A tanuló

- Tudjon egyszerű zenei és filmanyagot számítógépen lejátszani.
- Tudjon egyszerű eszközzel digitális fényképet készíteni, ezt elmenteni és saját dokumentumaiban felhasználni.
- Tudjon segítséggel feladataihoz dokumentumot választani.

6 Könyvtári és médiainformatika: A tanuló

- Ismerje az iskolai könyvtárnál nagyobb közkönyvtárakat.

8. évfolyam

1 Az informatikai eszközök használata: A tanuló

- Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni. Ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait.
- Ismerje a vírusellenőrző program kezelését. Szerezzen jártasságot fertőzött állomány vírusirtásában, legyen tisztában a vírusirtás veszélyeivel.
- Legyen képes a fertőzések elleni védőintézkedések végrehajtására.
- Ismerje egy tömörítőprogram kezelését. Tudjon egy tömörített állományt kicsomagolni. Tudja kiválasztott könyvtár tartalmát tömöríteni.

2 Informatika-alkalmazói ismeretek: A tanuló

- Tudja megkülönböztetni a különböző szövegegységeket.
- Tudjon bekezdést és oldalt formázni.
- Legyen képes az életkorának megfelelő szinten az összetartozó adatok közötti összefüggések felismerésére.

- Tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat. Tudjon különféle adatbázisban keresni.
- Tudjon egyszerű szöveget és rajzot is tartalmazó dokumentumot elkészíteni előre tervezés után.
- Tudjon egyszerű mindennapi közleményeket tartalmazó dokumentumokat készíteni.
- Tudatosan tervezze meg a készülő dokumentumait.

3 Infotechnológia: A tanuló

- Ismerje és ismerje fel az elemi és összetett adattípusokat.
- Szerezzen tapasztalatot problémák informatikai módszerekkel történő megoldásában.
- Szerezzen tapasztalatot mindennapi események modellezésére.

4 Infokommunikáció: A tanuló

- Rendelkezzen saját e-mail-címmel.
- Tudjon magyar nyelvű levelezőprogramot használni.
- Tudja, hogyan lehet SMS-t, MMS-t küldeni és fogadni.
- Ismerje a digitális technika sokféle megjelenési lehetőségeit.

5 Az információs társadalom: A tanuló

- Lássa, hogy a ma embere az új informatikai környezetben éli életét.
- Ismerje Neumann János munkásságának fő területeit. Tudja, hogy a magyar tudósok hozzájárultak a számítástechnika fejlődéséhez.
- Lássa a papír alapú és az elektronikusan tárolt információs anyagok használatának előnyeit, hátrányait.
- Tudja, hogy a hagyományos médiumok évezredek keresztül biztosították az emberiség tudásának fennmaradását.

6 Könyvtári és médiainformatika: A tanuló

- Tudjon lexikont, szótárakat, közhasznú információs forrásokat használni.

Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Bordány

3. Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Program 2020.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	123
1. HAGYOMÁNYRENDSZER	124
2. ISKOLÁNK SZEREPE FALUNK ÉLETÉBEN	124
3. A BORDÁNYI ÁDÁM JENŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA, A MŰVÉSZETI NEVELÉS CÉL ÉS FELADATRENDSZERE, KÖVETELMÉNYEI.....	125
<i>Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás célja</i>	125
<i>Zeneművészeti ág</i>	131
<i>Táncművészeti ág</i>	133
<i>Képző- és iparművészeti ág</i>	134
5. A BORDÁNYI ÁDÁM JENŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA SZERKEZETE ÉS MŰKÖDÉSÉNEK ELVEI:.....	135
<i>Vezetési struktúra:</i>	135
<i>Művészeti szakmai munkaközösség.....</i>	135
<i>Iskolaszék</i>	135
<i>Szülői Munkaközösség.....</i>	136
<i>A tanulói jogviszony létesítésének feltételei:</i>	136
<i>A tanulói jogviszony megszűnik:</i>	136
<i>Az iskola értékelési rendje, osztályzás, felsőbb osztályba lépés:</i>	136
<i>Adható érdemjegyek:</i>	137
<i>A szorgalom osztályozása:</i>	137
<i>Javítóvizsga</i>	138
<i>Összevont beszámoló.....</i>	138
<i>Osztályfolytatás</i>	139
<i>Követelményrendszer, teljesítmények ellenőrzése</i>	139
<i>Az oktató nevelő munka értékelése.....</i>	139
<i>Tehetséggondozás</i>	141
<i>A tanulók jutalmazásának elvei.....</i>	141
<i>Tanulói közösségek, csoportok jutalmazásának alapelvei:</i>	142
6. AZ ISKOLA MUNKARENDJE, TANÍTÁSI ÓRÁK RENDJE	142
7. ISKOLÁNK SZOLGÁLTATÁSAI.....	143
<i>Könyv- és zeneműtár, fonotéka</i>	143
8. ISKOLÁNK KAPCSOLATRENDSZERE	143
<i>Fejlesztési koncepciónk</i>	144

1. HAGYOMÁNYRENDSZER

Az iskola akkor tud egy település életében teljes körűen működni, ha az oktatáson, nevelésen túl felvállalja a település kulturális értékeit, hagyományainak őrzését és folytatását. Minden közösségnek, településnek az évtizedek, évszázadok során megvoltak a maga hősei, rendkívüli emberei, példaképei, közösségei, akik tudásukkal, tehetségükkel, áldozatvállalásukkal vagy művészetükkel hozzájárultak az életfeltételek, az életminőség javításához, a szellemi élet fejlesztéséhez, kulturális értékek gyarapításához.

Az iskola önmaga is a hagyományteremtés fontos bázisa, egyfajta szellemiség megteremtésével, kulturális szokások kialakításával.

Iskolánk fejlesztő, építkező tevékenységével, szellemiségével mindig is törekedett részben hagyományokhoz csatlakozni, részben új hagyományokat teremteni. Így évről-évre visszatérő hagyományőrző rendezvényeink jeles ünnepekhez, iskolánk névadójának emléknapjához, a zene világnapjához, karácsonyhoz, farsanghoz, húsvéthoz, anyák napjához, és népszokásokhoz kapcsolódnak.

2. ISKOLÁNK SZEREPE FALUNK ÉLETÉBEN

A művészeti oktatás-nevelés sajátosságaiból következően iskolánk zenei és művészeti működése soha nem korlátozódhatott az épületben folytatott tevékenységre. Mindig is arra törekedtünk, hogy nevelési eredményeink minél szélesebb körben ismertek legyenek és településünk kulturális életét gazdagítsák. Alapvető feladatunknak tekintjük, hogy a művészetek és a kultúra irányában elkötelezett embereket neveljünk. Az erre való nyitottság, a különböző művészeti ágak tevékeny művelése teremtheti meg egy falu kulturális művészeti életének alapjait. Ez irányú törekvéseinket, célkitűzéseinket csak az általános iskolával és a kulturális intézményekkel kialakított jó együttműködéssel tudjuk megvalósítani.

3. A BORDÁNYI ÁDÁM JENŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA, A MŰVÉSZETI NEVELÉS CÉL ÉS FELADATRENDSZERE, KÖVETELMÉNYEI

A bordányi Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a művészeti iskola és az általános iskola szervezetét, szerkezetét, tantárgyrendszerét foglalja magában. A művészeti iskola pedagógiai programjának alapelemeit, tartalmát és követelményeit a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.), az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja határozza meg.

A nevelés-oktatásban kiemelt szerepet kap a művészeti nevelés.

A művészeti iskola közoktatási intézményként a tanulók szabadidejében nyújt érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően művészeti képzést, készségfejlesztést, nevelést.

Az alapfokú művészetoktatás három művészeti ágat foglal magában: zeneművészeti, képző és iparművészeti, táncművészeti. Legfontosabb célunk a tanulóknál az általános műveltség, kiemelten az esztétikai nevelés, a művészetek szeretetének, értésének és művelésének megalapozása, a tanulók készségeinek, képességeinek fejlesztése, az alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatása, tehetségük gondozása, a legtehetségesebb tanulók művészeti pályára irányítása.

Iskolánk, tantestületünk folyamatos újító, fejlesztő innovációs készségével az esztétikai nevelés elméletének és gyakorlatának megvalósítása terén elért eredményeivel megyei szakmai elismertségre is szert tett.

A másik példaértékű eredményünk, a művészeti oktatásban résztvevők „életre szóló” motiválása, melynek köszönhetően kulturális igény, életmóddá fejlődik a művészetek aktív művelése.

Iskolánkban a célok, feladatok és eredmények megvalósulásának egységéről beszélhetünk. Ezért a pedagógiai programunkban kifejtett cél és értékrendszer egyben iskolánk ars poeticája.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás célja

A művészeti tevékenység, mint minden emberi tevékenység magában hordozza az ember személyiségformálásának lehetőségeit.

A művészeti tevékenységek legfőbb értéke, hogy az emberhez, az emberről szól.

Alapvető célkitűzésünk, hogy a művészeti oktatás, nevelés sajátos lehetőségeivel, eszközeivel, a különböző művészeti ágak művelésével harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív és kulturált embereket neveljünk.

A művészetoktatásban rejlő személyiségfejlesztő, értékteremtő tulajdonságok, készségek kialakításával elsajátításával el kell érni, hogy a tanulók:

- sajátos, speciális művészeti ismeretekkel, készségekkel rendelkezzenek, amelyek lehetővé teszik a tanulás során rendszeresen alkotó művészeti tevékenységgel, az interpretálással együttjáró pozitív élmények átélését, mint az alkotás és a siker örömét, a szépség, az esztétikum katartikus átélését.
- olyan magatartási attitűdökkel és szokásokkal rendelkezzenek, amelyek biztosítékot jelentenek arra, hogy a tanulóban kialakult, - a művészetek befogadása, értéke, művelése iránti – nyitottság, esztétikai érzékenység nem szakad meg az alapfokú művészetiskolai tanulmányok befejezésével, hanem felnőtt korban is kulturális igényükké, életmódjukká válik.

A művészetoktatás-nevelés eszközrendszereivel hozzájárul:

olyan társadalmi feladatok, egészségügyi problémák, kérdések megoldásához, mint pl. a BTMN-el küzdő, illetve SNI-s tanulók fejlesztése, nevelése, beilleszkedése

- a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztéséhez.

A művészetoktatásban-nevelésben résztvevő tanulókkal:

- ismertesse meg a magyar és más nemzetek művészeti kultúrájának értékeit,
- a művészeti iskola tanulóiban erősítse az identitástudatot,
- ismertesse meg az egyetemes művészet legjellemzőbb, legnagyobb hatású értékeit, alkotásait,
- ismertesse meg szűkebb és tágabb környezetünk esztétikumát.

A művészetoktatás:

- segítse elő a művészeti területekhez kapcsolódó kommunikáció és metakommunikáció megismerését, megértését, a tanulás és alkalmazni tudás révén kulturált magatartás, társadalmi kapcsolatteremtés, együttműködés és párbeszéd kialakulását,
- segítse elő a harmonikus életmód kialakulását, a szabadidő kulturált eltöltését,
- járuljon hozzá a művészeti területek különböző speciális ismereteinek megértéséhez, elsajátításához és cselekvő alkalmazása révén az eredményes tanulás, a gyakorlás sajátos módszereinek, technikáinak elsajátításához, az akusztikus, vizuális, motorikus emlékezetbe vésés, megőrzés és felidézés tanulásához,
- ismertesse meg az egyes művészeti területek alapvető ismeretanyagát, eszközeit és technikáit,

- alapozza meg az egyes művészi kifejezési módok elsajátítását,
- bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját, értelmi, érzelmi és kifejező képességét,
- készítse fel a kiemelkedő képességű tanulókat szakirányú továbbtanulásra, művészeti pályára,
- készítse fel a tanulókat különböző szintű helyi, területi, országos versenyeken, fesztiválokon való részvételre,
- ösztönözze a tanulókat, amatőr művészeti együttesekbe, önképző körökbe, kulturális körökbe való bekapcsolódásra, részvételre,
- alakítson ki a tanulóban társművészetekkel való együttműködést, érdeklődést,
- alakítson ki a tanulóban olyan belső késztetést, igényt, amelynek révén részt vesznek szűkebb és tágabb környezetük művészeti emlékeinek, értékeinek, népzenei, néprajzi örökségeinek, hagyományainak feltáró és ápoló tevékenységében.

A művészeti esztétikai nevelés speciális cél és eszközrendszerével értékteremtő lehetőségeivel segítse, egészítse ki a nevelés olyan területeit és ágait, mint az:

- értelmi nevelést (pl. megfigyelő képesség fejlesztése, összefüggések felismerése, lényegkiemelés, készségszintre emelés, önálló ismeretszerzés fejlesztése, logikai, kreatív gondolkodásmód megszerzése, olvasási, számolási készség segítése).
- érzelmi akarati nevelést (pl. a helyes önbecsülés, önértékelés, dönteni tudás)
- erkölcsi nevelést (kötelesség, felelősség vállalás, hűség, kitartás, bátorság)
- közösségi nevelést (egymásért való felelősség érzés, egymás segítése, társunk eredményeinek, tudásának elismerése, a gyengébbek segítése, felkarolása, közös sikerért, eredményért való munkálkodás)
- testi nevelést (a táncon keresztül a fizikai állóképesség fejlesztése)

A művészeti tanulás-nevelés segítse elő:

- a tanulók szocializációját, szociális és társadalmi hátrányainak ledolgozását, kiegyenlítését.

Az egyes művészeti területek általános fejlesztési követelményei, cél és feladatrendszere

Zeneművészet

A zeneoktatás, nevelés alapvető feladata:

- ◆ A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- ◆ A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- ◆ A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejtése.
- ◆ A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- ◆ A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- ◆ A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek megismertetése.
- ◆ A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- ◆ Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- ◆ A kortárs zene befogadására nevelés.
- ◆ A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- ◆ Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.
- ◆ A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- ◆ A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben, rendszeres hangverseny-látogatás.
- ◆ Tehetséggondozás.
- ◆ A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra, képzés és idő biztosítása ehhez emelt szinten.
- ◆ A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- ◆ A tanuló aktív, társas muzsikálásra nevelése.
- ◆ A tanuló felkészítése közismereti iskolájuk, intézményük kulturális iskolai rendezvényeire, illetve különböző más szereplésekre is.
- ◆ Az amatőr zenekarokban, kamara-együttesekben, kórusokban történő aktív részvételre való felkészítés, ösztönzés.

- ◆ Cserekapcsolatok létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel, közvetlen kapcsolat fiatalokkal.

Táncművészet

- ◆ A táncoktatás célja, hogy megalapozza a tánc iránt érdeklődő tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztését, testi-lelki állóképességét, kapcsolatteremtő képességét.
- ◆ Fejlessze a tanulók fizikai állóképességét, ritmusérzékét, hallását, tér és forma érzékét, nevelje őket egészséges életmódra, magabiztosságra.
- ◆ Alakítsa ki a tanulóban a tánc, illetve egy-egy táncműfaj (balett, néptánc, modern tánc) iránti szeretetet, az interpretáláshoz szükséges önfegyelmet, önkontrollt, rendszeres munka igényét, közös munkában való részvételhez szükséges magatartásformát.
- ◆ Tudatosítsa a tanulóban, hogy a tánc tanulásán keresztül fejlesztheti akaratát, ízlését, alkalmazkodó és állóképességét.
- ◆ Irányítsa a kiemelkedő képességű tanulót szakirányú továbbtanulásra.
- ◆ Ösztönözze a tanulót az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra, elsősorban az iskola táncegyütteseinek keresztül.
- ◆ Ösztönözze a tanulót színházi táncesemények, folklór előadások látogatására.
- ◆ Ismerje meg a tanuló az általa tanult táncműfaj, néptánc történetét, stílus elemeit, mozgás kultúráját.
- ◆ Váljon a tanulók táncstudása életelemmüké, a társas kapcsolat megteremtőjévé, a harmonikus élet eszközévé.

Képző és iparművészet

A képző és iparművészeti oktatás, nevelés célja azoknak az ismereteknek megtanítása, képességek és készségeknek a fejlesztése, amelyek a látható világ megismeréséhez, alakításához, reprodukálásához szükségesek.

A képzés keretében sajátítsák el a tanulók a vizuális megjelenítés síkbeli és térbeli alapjait. Fejlessze az ábrázolási készségüket és képességüket olyan fokra, hogy ezen eszköztár birtokában képesek legyenek a tanulók saját gondolataik és érzéseik kifejezéséhez.

Készítse fel a tanulót

- ◆ a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- ◆ a vizuális információk, közlemények megértésére,
- ◆ a képi gondolkodásra, vizuális absztrakciókra,
- ◆ tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
- ◆ a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
- ◆ a kifejezési eljárások használatára,

- ◆ élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
- ◆ a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
- ◆ a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
- ◆ a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
- ◆ a tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére,
- ◆ tervezésre, konstruálásra,
- ◆ a kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére,
- ◆ eszközhasználatra, anyagalakításra,
- ◆ tárgykészítésre, környezetformálásra,
- ◆ a kézműves tevékenység gyakorlására,
- ◆ a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére,
- ◆ a rendeltetés – a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére,
- ◆ a mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására,
- ◆ a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére,
- ◆ a műelemzési eljárások alkalmazására.

Ismerje meg a tanuló:

- ◆ az egyes stíluskorszakokat, stílusirányzatokat
- ◆ a művészetek formanyelvének alapvető elemeit
- ◆ a vizuális művészet legkiemelkedőbb alkotóit.

Tegye lehetővé:

- ◆ a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban:

- ◆ az esztétikum iránti igényt,
- ◆ az esztétikai élményképességet,
- ◆ az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat,
- ◆ az önálló tájékozódás, ismeretszerzés igényét, képességét, jelentős műemlékek, múzeumok, gyűjtemények felkeresésével, rendszeres látogatásával.

Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

4. A MŰVÉSZETI ISKOLA TANTÁRGYSZERKEZETE, TANSZAKAI, ÓRATERVEI ÉS PEDAGÓGIAI SZAKASZAI

Iskolánkban az alábbi művészeti ágakon, műfajokban, tanszakokon folyik oktatás, a hozzájuk kapcsolódó tantárgyakból:

Zeneművészeti ág

A és B tagozat

1. Klasszikus zene

Hangszeres tanszakok és tantárgyak: fafúvós-furulya, akkordikus-gitár, billentyűs-zongora, vonós-hegedű

Kötelező tantárgy: szolfézs, kamarazene

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, kamarazene

Választható tantárgy: kamarazene, a népzene és a klasszikus zene tantárgyai

2. Népzene

Hangszeres tanszak és tantárgy: pengetős-citera

Vokális tanszak és tantárgy: vokális-népi ének

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, népi kamarazene

Választható tantárgy: népi kamarazene, a népzene és a klasszikus zene tantárgyai

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező v. kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen:	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés struktúrája

A tanulók zenei képzése főtárgyból, kötelező vagy kötelezően választható tantárgyból, illetve választható tantárgyból tevődik össze.

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzések hangszeres előképző, alapfok és továbbképző évfolyamokon. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Kötelező tantárgy: szolfézs. Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Kötelezően választható tantárgyak:

elméleti: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

gyakorlati: kamarazene, népi kamarazene, zenekar, kórus

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, improvizáció, zeneismeret: az elméleti tárgyak összevonva, második hangszer, magánének, kamarazene, népi kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai.

Korrepetíció (zongorakiséret): hangszeres (kivéve gitár, zongora, orgona, harmonika, népzene tantárgyai) és magánének főtárgyakhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás, a tanuló óraszámába nem számítható be.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, elektroakusztikus–zene) valamint más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A képzés pedagógiai szakaszai, évfolyamok száma:

A képzés ideje: 12 év

A 12 évfolyam elvégzése után a tanulóknak lehetőségük nyílik készségeiknek, tudásuknak további megerősítésére, új tanszakok tantárgyainak tanulására.

Az előképző évfolyamok száma az egyes tantárgyak, hangszerek zenei jellegéből, technikai követelményeiből illetve életkori sajátosságokból következően változó.

Előképző:	1-2 év
Alapfok:	6 év
Továbbképző:	4 év

Furulya, gitár, zongora, hegedű, citera, népi ének 2+6+4 = 12 év

A tagozaton a főtárgyi óra 30 perc, B tagozaton 45 perc.

Táncművészeti ág

Óraterv Moderntánc tanszak

Tantárgy	Évfolyamok									
	Alapfok					Továbbképző				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Moderntánc tantárgyak										
Esztétikus testképzés	4	4								
Jazz-technika			4	4	4	4				
Graham-technika							1-2	1-2		
Limón-technika									1-2	1-2
Kontakt-technika							1-2	1-2		
Modern jazz-technika									1-2	1-2
Improvizáció							1	1	1	1
Kompozíció									1	1
Tánc történet							1	1		
Összesen	4	4	4	4	4	4	4-6	4-6	4-6	4-6
Kortárs tánc tantárgyak										
Kreatív gyermektánc	2	2								
Kortárs tánc 1			4	4	4	4				
Kortárs tánc 2							1-2	1-2	1-2	1-2
Graham- vagy Limón-technika							1-2	1-2		
Kontakt-technika							1	1	1-2	1-2
Improvizáció									1	1
Kompozíció									1	1
Tánc történet							1	1		
Összesen	2	2	4	4	4	4	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy: Esztétikus testképzés, Jazz-technika.

Kötelező tantárgyak: Graham-technika, Limón-technika, Kontakt-technika, Modern jazz-technika

Kötelezően választható tantárgyak: Improvizáció, Kompozíció, Tánc történet.

A képzés ideje: 10 év

A képzés pedagógiai szakaszai:

Alapfok: 6 év

Továbbképző: 4 év

A tanuló kötelező óraszám: heti 4 tanóra, maximum 6 tanóra.

Képző- és iparművészeti ág

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapismeretek	2-4	2-4										
Rajz-festés-mintázás			2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Műhelyelőkészítő			2	2								
Műhelygyakorlat					3	3	3	3	3	3	3	3
Szabadon vál. tantárgy			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtantárgyak: vizuális alapismeretek, rajz-festés-mintázás, grafika, festészet, szobrászat, kerámia, műhely-előkészítő, műhelygyakorlat, művészettörténet, népművészet

Kötelező tantárgyak: rajz-festés-mintázás; műhely-előkészítő, műhelygyakorlat

Műhelygyakorlat választható tanszakai:

-Képzőművészet: grafika, festészet, szobrászat

-Iparművészet: kerámia

Szabadon választható tantárgyak: művészettörténet, népművészet

A rajz-festés-mintázás és a műhelygyakorlat heti óraszámja 4 tanóra, amely 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható a kötelező tantárgyak között.

A képzés pedagógiai szakaszai, évfolyamok száma:

A képzés ideje: 12 év

Előképző: 2 év

Alapfok: 6 év

Továbbképző: 4 év

A képző- és iparművészeti oktatás kötelezően előírt tantárgyai s azok óraszámai figyelembevételével a tanuló más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve a pedagógiai programban meghatározott tanítási órákon részt vehet.

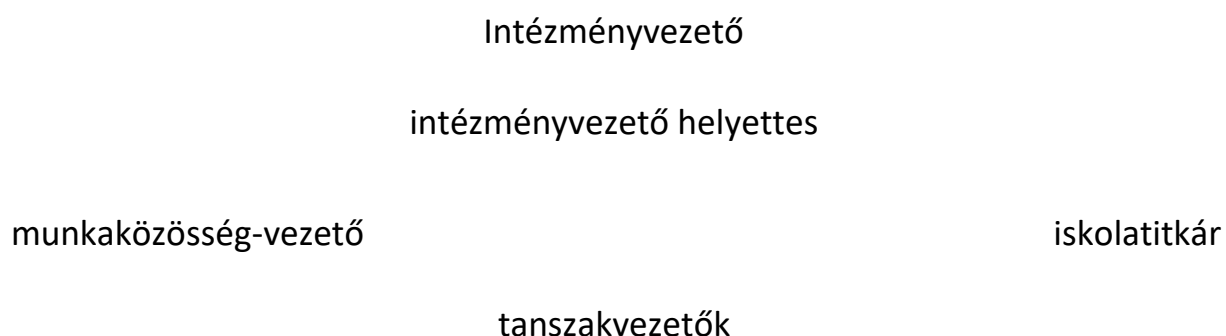
5. A BORDÁNYI ÁDÁM JENŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA SZERKEZETE ÉS MŰKÖDÉSÉNEK ELVEI:

Az iskola vezetési szerkezete:

A közös igazgatású közoktatási intézmény élén a kinevezett intézményvezető áll.

Az iskola irányításáért, törvényes működéséért az intézményvezető felelős. Munkáját az intézményvezető helyettes, munkaközösség-vezető, tanszakvezetők, iskolatitkár segítik.

Vezetési struktúra:

Művészeti szakmai munkaközösség

A munkaközösség segíti az iskolában folyó nevelő, oktató munkát. A tanszakok vezetői bemutató órákat, tanszaki hangversenyeket, kiállításokat, bemutatókat, kurzusokat, szakmai tapasztalatcseréket, rendezvényeket szerveznek. Szervezik és vezetik a félévi, év végi meghallgatásokat, vizsgákat, bemutatókat, kiállításokat, értéklik a tanulók teljesítményét. Iskolatanácsokról, továbbképzésekről tájékoztatják a kollégáikat. A tanszakvezetők felelősek a tanszakuk szakmai munkájáért. A munkaközösség az év elején az általános iskolával közösen munkatervet, év végén beszámolót készít a munkaközösség és a tanszakok munkájáról.

Iskolaszék

A két intézmény azonos számú szülő, pedagógus, diákképviselőiből szerveződik, melynek tagja egy-egy önkormányzat által delegált képviselő is. Az iskolaszék egységes szervezet, azonban az intézmények eltérő érdekeltsége és döntési feladataiból következően iskolai szekcióként külön-külön is működik. (pl. tankönyvsegély elbírálása, iskolai házirend, munkaterv stb. bírálata,

véleményezése) Az iskolaszék elnököt, elnökhelyettest választ tagjai közül. Az iskolaszék működését SZMSZ határozza meg. Az iskolaszék feladata: az iskola szervezeti működésének, a tartalmi feladatok, iskolakoncepciók véleményezése, az iskolai munka, oktatás hatékonyságának figyelemmel kísérése.

Szülői Munkaközösség

A bordányi Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói szüleinek önkéntes társulásából jött létre. A szülői szervezet az egyes főtárgyak tanáraihoz beosztott tanulók szüleiből tevődik össze.

Egy-egy tanszakhoz, tanárhoz tartozó szülők egy szülővel, egy taggal képviseltetik magukat a Szülői Munkaközösségben. A nagylétszámú tanszakok tanszaki közösségek 50 főnként delegálhatnak 1-1 képviselőt. Az általános iskolában az osztályok 1-1 főt delegálhatnak. A szülői szervezet véleményét minden, a tanulókat érintő döntés előtt ki kell kérni. A Szülői Munkaközösség tagjai közül elnököt, elnökhelyettest és 7-8 fős vezetőséget választ. A tisztségviselők és vezetőség aránya 50-50 %-os. Az elnöki és elnökhelyettesi tisztséget a két iskola képviselői tanévenként felváltva töltik be. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A tanulói jogviszony létesítésének feltételei:

Iskolánkba az egyes művészeti tanszakokra szülői egyetértéssel iratkozhatnak be a tanulók. A felvételnél figyelembe kell venni, hogy a közoktatási törvény értelmében: a gyermeknek joga, hogy alapfokú művészetoktatásban részesüljön.

A tanulói jogviszony megszűnik:

- A főtárgyból vagy kötelező tárgyból 10 tanítási óránál többet igazolatlanul hiányzik.
- Amennyiben a szülő írásosan bejelenti (18 éven aluli tanuló esetében) a tanuló kimaradását. 18 éven felüli tanulók maguk kötelesek írásban bejelenteni a kimaradást.

Az iskola értékelési rendje, osztályzás, felsőbb osztályba lépés:

A művészeti iskolában a tanulók teljesítményét, a követelmények teljesítését folyamatosan értékelni, osztályozni kell.

Osztályozzuk az egy hónapban nyújtott teljesítményeket. Emellett használjuk a részletes osztályzást is, a tanuló tanítási órán nyújtott teljesítményének vagy

részfeladatok teljesítésének rendszeres minősítését. A részosztályzatokat a tanár pedagógiai gyakorlata határozza meg.

Félév és tanév végén a tanuló féléves, és egész évi teljesítményét kell osztályozni, az előírt és teljesített követelmények alapján.

Félévkor a tanulói teljesítményt a szaktanár értékeli, tanév végén a tanuló vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról. A tanév végi osztályzatoknál meghatározó szempontok lehetnek a tanuló tanévben nyújtott teljesítménye mellett a meghallgatásokon, vizsgán, vizsgaelőadásokon, kiállításokon, versenyeken nyújtott tanulói teljesítmény.

Adható érdemjegyek:

5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégséges), 1 (elégtelen).

Az előképző és előkészítő évfolyamok esetén:

kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul minősítés adható.

A tanuló félévben és a tanév végén elért osztályzatait a szorgalom osztályzat kivételével összegezni kell, ebből átlag érdemjegyet kell megállapítani.

A művészeti iskola felsőbb évfolyamába az a tanuló léphet, aki az évfolyamára megállapított tantervi minimális követelményeknek eleget tett, arról bizonyítványt kapott és tanulmányait folytatni kívánja.

Felmentés vagy más ok miatt a tanuló főtárgyi és melléktárgyi osztályba sorolása eltérhet egymástól. Ebben az esetben az osztálybesorolásnál a főtárgyi osztályt kell figyelembe venni.

Az alapfokú évfolyamok elvégzése után a továbbképző évfolyamokba való átlépéshez a művészeti iskolában tanulónak nem kell külön felvételi vizsgát tennie.

A szorgalom osztályozása:

A tanuló a főtárgy és a kötelező melléktárgy tanulásában tanúsított szorgalmát folyamatosan, havonta értékelni kell, amiről a pedagógus a tájékoztató füzet útján értesíti a szülőket.

A szorgalom minősítésére négy fokozatot kell használni:

példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

A szorgalom minősítését félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a bizonyítvány megfelelő rovatába kell bevezetni a napló alapján, betűvel és számmal. A szorgalom osztályzat a tanulmányi átlagba nem számít bele.

Példás (5) osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességeihez, tehetségéhez képest tanul, rendszeresen, pontosan készül feladataira, kiváló eredményei vannak, érdemjegyei megfelelnek képességeinek.

Jó (4) osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességeihez, körülményeihez képest jól teljesít, érdemjegyei megközelítik képességeit.

Változó (3) osztályzatot kaphat az a tanuló, akinek tanulmányi eredményei jelentősen elmaradnak képességeitől. Munkájában, tanulásában csak ritkán tanúsít erőfeszítést, törekvést.

Hanyag (2) osztályzatot kaphat az a tanuló, aki rendszeresen felkészületlen, munkája megbízhatatlan, kötelességét figyelmeztetésre sem végzi el.

Három alkalmat meghaladó igazolatlan hiányzás esetén „változó” minősítésnél jobb nem adható.

Javítóvizsga

Főtárgyból és kötelező tantárgyból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló augusztus 25. és szeptember 15. között javítóvizsgát tehet.

A javítóvizsga napját az Intézményvezető állapítja meg és az iskola hirdetőtábláján teszi közzé.

A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell.

Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felelt meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsgát bizottság előtt kell megtartani, melynek elnöke az Intézményvezető vagy megbízottja, tagjai a kérdező tanár és még egy, lehetőleg azonos vagy rokon szakos tanár.

A javítóvizsga eredményét a főtárgy tanára vezeti be a törzslapra és a bizonyítványba. A záradékot az Intézményvezető és a főtárgy tanára írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik.

A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

Összevont beszámoló

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár és a tanszakvezető tanár együttes javaslata alapján az Intézményvezető engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen összevont beszámolót.

A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb osztály anyagából kell összeállítani.

A kötelező tantárgynál a magasabb osztály követelményei alapján kell az osztályzatot megállapítani.

Összevont beszámolót a tanév végi beszámolókkal egyidejűleg, vagy az Intézményvezető által megadott időben lehet tartani.

Osztályfolytatás

Az a tanuló, aki a tanult főtárgyra előírt tananyagát és követelményeit önhibáján kívül (pl. betegség, közismereti iskolai tanulmányai stb.) nem tudja teljesíteni, kérheti az iskola Intézményvezetőjétől, hogy tanulmányait a következő tanévben az előző tanévi osztálybesorolásban folytathassa. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. A törzslapra és a bizonyítványba a fenti tényt be kell jegyezni, az alábbi módon: No.= nem osztályozott, engedély alapján osztályát folytathatja.

Ugyancsak No. bejegyzést kell alkalmazni, ha a tanuló igazolt mulasztása valamely tantárgyból az éves óraszám 1/3-át meghaladja, és az Intézményvezető engedélyével beszámolót tesz.

Követelményrendszer, teljesítmények ellenőrzése

Iskolánkban a művészetek specifikussága, az ismeretanyagban, a készségekben, a kifejező eszközökben meglévő alapvető különbségek miatt az ellenőrzés és értékelés más-más jellegű.

Alapvető pedagógiai feladat a tanuló tevékenységének, ismereteinek, készségeinek, művészi megnyilvánulásainak rendszeres és folyamatos ellenőrzése, értékelése és minősítése. Mivel a tanulók egyéni és csoportos oktatásban vesznek részt, ezért a módszerek eltérőek. Egységes szempont a tantervi anyag elvégzése, a követelmény teljesítésének színvonala illetve annak megállapítása, hogy a követelmény minimumát vagy maximumát teljesítette. A tanár értékelje a tanuló pozitív fejlődését, a tanulásban tapasztalt folyamatosságot, stagnálást vagy visszaesést. A tanulók művészeti iskolai tevékenységének és teljesítményének ellenőrzése elméleti tárgyak, tevékenységek esetében előadói, alkotói, színpadi előadás, vizsgakiállítás formájában történhet.

A csoportos produkciók esetében külön kell értékelni a tanuló egyéni fejlődését és produktumát és külön a csoportban, közösségben nyújtott teljesítményét, szerepvállalását.

Az oktató nevelő munka értékelése

Iskolánk valamennyi tanulójával szembeni alapkövetelmény, hogy önként vállalt művészeti tanulmányait tehetségének és képességeinek megfelelően végezze, tanult tanszakának előírt követelményeinek eleget tegyen. A továbbhaladással kapcsolatos követelményeket a művelődési miniszter által az

alapfokú művészetoktatásra előírt tantervi program és a helyi tantervi követelmények határozzák meg. A tanuló szorgalmának minősítési szempontjait jelen programban a tantestület fogadta el.

Az alábbiakban az egyes művészeti területek ellenőrzési módszereit és rendszerét határozzuk meg.

A **zeneművészeti** ág különböző tanszakain egy tanévben minimum két alkalommal meghallgatást (félévi, év végi) és évközi tematikus (közös óra, bemutató) ellenőrzést kell tartani. A lehetőségeknek megfelelően az ellenőrzés egyéb (házi versenyek, növendék-koncertek) formái is alkalmazhatók.

A tanulónak a tanév végén a tantervi követelményekben előírt vizsgaanyagot kell előadnia, amely tükrözi a tanuló technikai és zenei képességének, készségének fejlődését.

A követelmények teljesítésének szinkronban kell lennie a végzett tananyaggal, ezért fontos, hogy a dokumentáció tükrözze a tanévben elvégzett tananyagot.

Az emelt szintű oktatásban részesülő „B” tagozatos tanulók évközi illetve tanév végi ellenőrzéseken magasabb szintű követelményeknek kötelesek eleget tenni.

A **táncművészeti** ág tanszakain egy tanévben minimum két alkalommal (félévkor, év végén) kell ellenőrzést és értékelést tartani. A félévi ellenőrzéskor azt kell értékelni, hogy a tanuló az évfolyama tantervi követelményének megfelelő tananyagot milyen szinten sajátította el. Az év végén a tanév végi követelményeknek megfelelően összeállított vizsgafeladatok, valamint a második félévi tanulói teljesítmény és a vizsgán, vizsgaelőadáson nyújtott teljesítmény alapján történik az ellenőrzés, illetve az értékelés, osztályozás. Az ellenőrzés egyéb formái is alkalmazhatók a tanév során, például fellépéseken való szereplés. Évente célszerű legalább két növendék bemutató előadást szervezni.

Az elméleti tantárgyak (pl. tánc történet) esetén a tanulók félévenként szóbeli vagy/és írásbeli beszámolója alapján történik az ellenőrzés és osztályozás.

A **képző és iparművészeti** ág tanszakain egy tanévben minimum két alkalommal (félévi, év végi) kell ellenőrzést és értékelést tartani. A félévi értékeléskor azt kell figyelembe venni, hogy a tanuló az adott osztály követelményének megfelelő tananyagot milyen szinten sajátította el, illetve készség szintje megfelel-e az előírtaknak. Az év végén a tanév végi követelményeknek megfelelően összeállított vizsgafeladat, valamint a 2. félévben elkészített tanulói alkotások („munkák”) alapján történik az ellenőrzés, illetve az értékelés. Az ellenőrzés egyéb formái is alkalmazhatók a tanév során, pl. kiállításokon, pályázatokon való szereplés, múzeumlátogatásokon való aktív részvétel.

Az elméleti tantárgyak (pl. művészettörténet) esetén a tanulók félévenkénti szóbeli és/vagy írásbeli beszámolója alapján történik az értékelés.

Tehetséggondozás

Kiemelkedő képességű, tehetséges tanulóink – vizsgabizottság döntése alapján – emelt időtartamú oktatásban részesülhetnek. Iskolánkban kiemelt fontosságot tulajdonítunk az átlagon felüli képességgel rendelkező gyermekek megfelelő szintű oktatásának. A tehetséggondozás alapvető kritériuma, hogy a pedagógus minél előbb felismerje tanulója képességét. Biztosítani kívánjuk, hogy különösen tehetséges tanulóink gyorsan és akadálytalanul kibontakoztathassák képességüket. Ehhez iskolánkban igyekszünk megteremteni azokat a feltételeket, amelyek a magasabb szintű képzéshez szükségesek. Biztosítani kívánjuk e tanulóink rendkívüli felszülését, versenyeztetését, pályázatokon való részvételét. Évente nyári tehetséggondozó szaktáborokat, művésztelepeket szervezünk.

Alapfok második osztályától zenei tanszakokon a kiemelkedő képességű tehetséges tanulóinkat úgynevezett „B” tagozatba soroljuk és emelt szintű képzést biztosítunk magasabb követelmények alapján. A követelmények teljesítéséhez a főtárgyi tanítási óra ideje minimum 50 %-kal emelhető.

Képzőművészeti tanszakokon alapfok 4. osztály után a kiemelkedő képességű tehetséges tanulóknak + 2 óra általános felvételi előkészítő, tehetséggondozást biztosítunk, önálló kiállítást szervezünk.

Táncművészeti, színművészeti és bábművészeti tanszakon a kiemelkedő képességű tanulóknak heti 2 x 30 perc egyéni képzést biztosítunk. A kiemelkedő zenei képességű tanulóknak külön feladatot, önálló hangversenyeket, fellépéseket szervezünk.

A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulók, tanulói közösségek, osztályok, művészeti csoportok szorgalmában, tanulmányi munkájában elért magas színvonal, kimagasló eredmények jutalmazása fontos pedagógiai elv és eszköz iskolánk oktató nevelő munkájában.

Rendkívül fontos, hogy a jutalmazás kövesse az eseményeket, eredményeket, s lehetőleg tanári vagy iskolai közösség előtt történjék.

A tanulók jutalmazásának lehetőségei:

Szaktanári dicséret adható a tanévben több alkalommal rendszeres, eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató elvégzéséért.

Intézményvezetői dicséret adható: egy-egy, az iskolának dicsőséget, jelenős területi, körzeti, megyei versenyen, fesztiválon vagy más fontos közreműködésben elért kiemelkedő sikerért, eredményért, valamint félévkor és a tanév végén elért kiváló tanulmányi eredményért.

Dicséretet a tájékoztató füzetbe illetve a tanév végén a bizonyítvány és a törzslap jegyzetrovatába kell beírni.

Kiváló tanuló kitüntetés tanúsító oklevelet kaphat az a tanuló, aki három egymást követő tanévben kitűnő bizonyítványt és kimagasló eredményt ért el.

Tanulói közösségek, csoportok jutalmazásának alapelvei:

Kiemelkedő eredményt elért csoportok, együttesek igazgatói dicséretben, csoportos jutalmazásban részesíthetők.

6. AZ ISKOLA MUNKARENDJE, TANÍTÁSI ÓRÁK RENDJE

A bordányi Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába járó tanulók művészeti tanulmányaikat kötelesek közismereti iskolájuk osztályfőnöküknek bejelenteni, a művészetiskolai elfoglaltságukhoz az általános iskola támogatását megkérni.

A tanulók óráit úgy kell beosztani, hogy azok ne ütközzenek közismereti iskolájuk tanítási óráival. Főtárgyi órák beosztásánál ügyelni kell arra, hogy a távolabb lakó tanulók órái, ha lehetséges csatlakozzanak a kötelező tárgyi órákhoz.

A csoportos oktatásnál 2 vagy 3 óra tartalmú foglalkozásokat szünet közbeiktatásával kell megtartani, de az alkotó folyamatok és próbák folyamatossága érdekében a csoportos órák oktatási ideje összevonható.

Az iskola nyitva tartása 6.30 – 18.30 óráig tart, ebből az oktatás általában 13 órától 18.30 óráig zajlik.

7. ISKOLÁNK SZOLGÁLTATÁSAI

Iskolánk sokoldalúan kívánja a tanulók művészeti tanulmányait elősegíteni:

- Fúvós hangszerek kölcsönzésével segítjük a tanulók hangszeres tanulmányait.
- Rendszeresen ingyenesen vagy önköltségesen karbantartjuk a hangszereket.
- Kották, tankönyvek, művészeti könyvek, zenei tartalmú CD-k kölcsönzéséhez könyvtár áll rendelkezésre.
- Kazetták, videofelvételek tanulmányi célú másolása.

Könyv- és zeneműtár, fonotéka

Az iskolai könyv-, kotta, zeneműtár fonotéka gyűjtemény (továbbiakban: könyvtár) az iskolai nevelő-oktató munka hatékonyságát szolgálja. A könyvtár szerepe különösen felértékelődött napjainkra, mivel a kották, zeneművek árai lassan megfizethetlenné teszik a tankönyv szerepét betöltő kották beszerzését a családok számára.

Az iskolai könyvtár az elmúlt évek beszerzéseinek köszönhetően lassan megfelel a szakmai követelményeknek, s megközelítőleg rendelkezik a hangszeres és elméleti tantervi programokban meghatározott művekkel. Még elmaradás van a lexikonok, szótárak, szerzői katalógusok, műjegyzékek, művészeti területen képzőművészeti albumok, reprodukciók valamint színművek, verseskötetek, költői összművek, összkiadások beszerzésében.

Ugyancsak törekednünk kell a fonotéka fejlesztésére.

Könyvtárunk működési körülményei, területe nem megfelelőek, a további állománygyarapításhoz bővítése szükséges.

Jelenleg az oktatási törvényben előírt főállású könyvtáros helyett 1 megbízással állású könyvtárosi állással rendelkezünk.

8. ISKOLÁNK KAPCSOLATRENDSZERE

A kapcsolattartás és együttműködés meghatározó területei és intézményei

- A fenntartó szakbizottságai, és a Polgármesteri Hivatal
- A Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat és a Megyei Pedagógiai Intéze
- Oktatási Minisztérium
- Az országos szakmai és művészeti szervezetek, kiemelten a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége, a Magyar Zenei Tanács, a Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete
- A szülők szervezetei

- Művészeti egyesületek, civil szervezetek
- Faluház
- Homokháti Művészeti Iskolák Szövetsége

Kapcsolatainknak, a szakmai együttműködésnek, tapasztalatcseréknek mindig nagy jelentőséget tulajdonítunk. Különösen fontosnak tartjuk a fenntartónkkal, a körzet művészeti iskoláival a kapcsolattartást, szakmai együttműködést.

Fejlesztési koncepciónk

Az 1997-től az általános iskolában beindított művészettagozatos osztályokban megvalósuló komplex esztétikai, művészeti nevelés a művészeti készség tárgyak művésztanárok általi oktatása számos tapasztalatszerzésre, módszerek kipróbálására ad lehetőséget, amelyet feldolgozva, rendszerezve az iskolát potenciálisan a művészetoktatás szakmai módszertani központjává avanzsálhatja. Nagyon fontos, hogy a tantestületek ezt a szerepkört tudatosan felvállalják, fejlesszék, a tapasztalatokat, módszereket rögzítsék, továbbadják.

4. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

4.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2020. év szeptember hónap 01. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a 2015. év szeptember hónap 01. napjától érvényes pedagógiai program szerint folyik az alábbi táblázatban foglaltak szerint:

Jelölések:

Átdolgozott, jelen pedagógiai program: PP(2020)

Felülvizsgált pedagógiai program: PP(2015)

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2019/2020.	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)
2020/2021.	PP(2020)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2020)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2015)
2021/2022.	PP(2020)	PP(2020)	PP(2015)	PP(2015)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2015)	PP(2015)
2022/2023.	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2015)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2015)
2023/2024.	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

4.2. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

1. A pedagógiai program módosítását az iskolai Diákönkormányzat 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
Fülöp-Tamás Fanni
a diáktanács képviselője

2. A pedagógiai program módosítását a Szülői Munkaközösség 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
[Signature]
iskolai szülői munkaközösség elnöke

3. A pedagógiai program módosítását az Intézményi Tanács 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
[Signature]
az intézményi tanács elnöke

4. A pedagógiai program módosítását a Alsós Munkaközösség 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
Kissné Héka's Szalma
munkaközösség vezető

5. A pedagógiai program módosítását a Humán Munkaközösség 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
[Signature]
munkaközösség vezető

6. A pedagógiai program módosítását a Reál Munkaközösség 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
Kissné Tóth Andrea
munkaközösség vezető

7. A pedagógiai program módosítását a Művészeti Munkaközösség 2021. szeptember 14-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
Havasi A
munkaközösség vezető

8. A pedagógiai programot a nevelőtestület 2021. szeptember 14-i ülésén elfogadta.

Kelt: Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
Dr. Borkos
igazgató

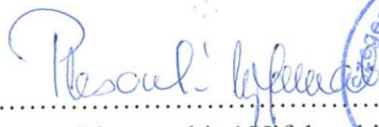
Az intézményvezető nyilatkozik arról, hogy a jelen módosítás a fenntartóra
többletkötelezettséget nem hárít.

Szeged, 2021. szeptember 14.

.....
az intézményvezető

.....
Plesovszkiné Ujfaluczki Judit
tankerületi igazgató

